

GAZETA NIEPOŁOMICKA

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY · Nr 9/355 · LISTOPAD 2024 · ISSN 1429-004 · SAMI PISZEMY GAZETĘ: 47 AUTORÓW, 50 TEKSTÓW

Fot. Mateusz Piwosz

Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice
Michał Hebda
zaprasza wszystkie dzieci na

**SPOTKANIE ZE
ŚWIĘTYM MIKOŁAJEM**

Zamek Królewski w Niepołomicach
6 grudnia, godz.17.00

NIEPOŁOMICE

SPRAWOZDANIE BURMISTRZA

- Nie zwalniamy tempa przy pracach inwestycyjnych

TWÓJ URZĄD

- Pracowite pół roku. Rozmowa z Burmistrzem Michałem Hebłą
- Ponad 50 wniosków do Funduszu sołeckiego
- Wybory w sołectwach i osiedlach
- Coraz bardziej dostępne
- Zgłoszenia par jubileuszowych
- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w nowej siedzibie
- Bezpłatne doradztwo w Lokalnej Grupie Doradztwa

JUBILEUSZ

- OSP Zabierzów Bocheński świętuje 100 lat

KULTURA

- Muzyczne drugie śniadanie
- Wielcy Romantycy na Zamku
- Proszę czekać, będzie rozmowa. Nowa wystawa w Muzeum Fonografii
- Noc Bibliotek z Enolą Holmes
- Spotkanie z Panem Poczłówką
- Pisanie książek jak gotowanie zupy
- Rodzinne Dźwiękowisko

- Ale wtopa, czyli 7. Forum Edukacji Kulturowej w Niepołomicach
- Marsz trzeźwości w Staniątkach
- Niepołomiczanie i Melodia ambasadorami polskiej kultury
- Wspominaliśmy Szarego Człowieka
- Nastolatek z Niepołomic w Carnegie Hall

LISTOPADOWA ZADUMA

- Cmentarz na Marudach i morowe powietrze
- Jak co roku kwestowaliśmy 1 listopada
- Odnawiamy cmentarze

EDUKACJA

- IX Niepołomickie Zaduszki
- X Rajd Rowerowy „Zapałmy znicz”
- Pierwszoklasiści ruszają w podróż ku wiedzy
- Uczyli się udzielania pierwszej pomocy
- Nauczyciel to też uczeń
- Europejski Dzień Języków Obcych
- Uczniowie rozdawali odblaski
- Wycieczka rowerowa po puszczy
- Uczniowie dzielą się czasem, talentem i empatią
- Podróże z klasą

- Pierwsze zajęcia z musztry policyjnej

SPOŁECZEŃSTWO

- Dziady i słowiańskie nuty
- Spotkanie aktywnych seniorów
- Akademia Młodego Lidera w Europejskiej Stolicy Młodzieży
- Kobiety w różnych barwach
- Nowe władze PTG Sokół wybrane

ZWIERZĘTA

- Co robić, jeśli widzimy blakające się zwierzę

PUSZCZA

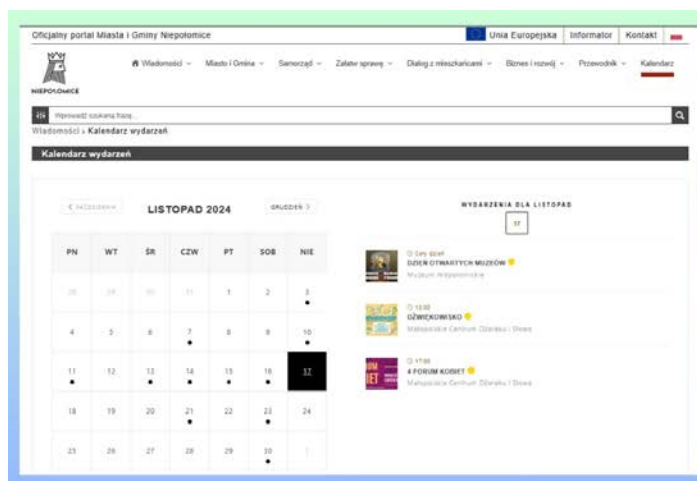
- Uczyli się rozumieć las

FELIETON

- Jak zostać geniuszem

SPORT

- Badmintonista z tytułem mistrza
- 10 medali zawodników ju-jitsu
- Zawody Strzeleckie im. śp. Jana Kowalskiego
- 15 medali na Mistrzostwach Świata w Portugalii
- Kettle – dyscyplina dla każdego
- Skatepark i pumptrack – zasady bezpieczeństwa

Chcesz być na bieżąco z wydarzeniami kulturalnymi, sportowymi, społecznymi i innymi w gminie Niepołomice?

Wejdź na

niepolomice.eu/kalendarz

i zapisz w ulubionych

GAZETA NIEPOŁOMICKA

www.niepolomice.eu

Nakład: 5000 egz.

Wydawca: Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach, Plac Zwycięstwa 13, 32-005 Niepołomice

Redakcja: ul. Zamkowa 9a, 32-005 Niepołomice
tel. 12 250 94 48

e-mail: gazeta@niepolomice.eu

Redaktor naczelny: Przemek Kocur

Korekta: Ksenia Olkusz

Skład: Krzysztof Biliński

Kolportaż: UMiG w Niepołomicach,

tel. 12 250 94 48

Tekstów niezamówionych redakcja nie zwraca, ponadto zastrzega sobie prawo do skracania

artykułów i opatrywania ich własnym tytułem oraz do korespondencji.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Druk: Rafał Krasny Drukarnia Papillon

<https://www.drukarniapapillon.pl/>

Pismo należy do Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej.

Nie zwalniamy tempa przy pracach inwestycyjnych

Październik był czasem intensywnych prac inwestycyjnych oraz remontowych w naszej gminie. Poniżej przedstawiam zestawienie kluczowych działań realizowanych w ostatnich tygodniach

Na początek informacja dotycząca bezpośrednio wszystkich mieszkańców naszej gminy.

Stawki za wywóz śmieci pozostają na obecnym poziomie. Utrzymane zostaną również wszystkie dotychczasowe ulgi, takie jak zniżki dla posiadaczy kompostowników i Karty Dużej Rodziny. Zgodnie z wynikiem przetargu koszt odbioru i zagospodarowania odpadów wyniesie 15 963 895 zł.

Inwestycje drogowe i prace remontowe

Przebudowa drogi gminnej w Słomirogu prowadzącej od centrum do drogi krajowej 94

Trwa przebudowa 850-metrowego odcinka drogi. Inwestycja realizowana

jest przez konsorcjum P-BUD i R-BUD z Bochni. Planowane zakończenie prac: koniec 2024 roku.

Rozbudowa ul. Trudnej

Zakończono prace nad rozbudową 650-metrowego odcinka ul. Trudnej. Roboty rozpoczęto 19 lutego 2024 r. Inwestycja o wartości 3 890 000 zł, współfinansowana z Rządowego Funduszu Dróg (3 mln zł).

Melioracja i prace spółki wodnej

Niepołomicka Gminna Spółka Wodna przez cały rok realizuje zadanie związane z bieżącym utrzymaniem wód i urządzeń wodnych.

W ostatnim czasie przeprowadzone zostały konserwacje rowów melioracyjnych na terenie Niepołomickiej Strefy Inwestycyjnej (długość około 15 km). Prace sfinansowane zostały ze składek płaconych przez zakłady

przemysłowe znajdujące się na terenie strefy, dotacji celowej z budżetu województwa małopolskiego oraz dotacji z budżetu gminy Niepołomice. Spółka wodna realizuje prace melioracyjne obejmujące około 60 km rocznie.

Asfaltowanie dróg gminnych

W ramach programu modernizacji kilkunastu dróg gminnych na chwilę obecną wykonaliśmy 75 proc. planu asfaltowania.

Zakończono roboty we wschodniej części gminy, w Niepołomicach pracę są na ukończeniu, a na zachodzie – wciąż trwają.

Docelowa długość remontowanych nawierzchni wyniesie 4 km, koszt robót to około 1,5 mln. złotych

Remonty dróg w Woli Batorskiej

Odebrano wyremontowaną drogę w Woli Batorskiej sfinansowaną przez prywatnego inwestora.

Dobiegają końca prace remontowe na drodze powiatowej 2014K w Zakrzowie

Prace w obiektach użyteczności publicznej

Szkoła Podstawowa w Staniątkach

Uszczelniono dach sali gimnastycznej oraz wymieniono pokrycie dachowe na łączniku z budynkiem szkoły. Koszt: 15 281 zł.

Remiza OSP w Niepołomicach

Zamontowano oświetlenie placu przy remizie, co poprawi bezpieczeństwo wokół obiektu. Koszt: 23 967,78 zł.

Szkoła Podstawowa w Podłężu

Wykonano projekt rozbudowy instalacji elektrycznej, przygotowując szkołę do montażu klimatyzacji. Koszt: 3 000 zł.

Cmentarz choleryczny w Zakrzowie

Wykonano prace restauracyjne mogiły oraz ogrodzono teren, na którym się znajduje. Wartość: 4 305 zł.

Zakupy wyposażenia

Zakupiono wyposażenie do Domu Seniora w Podłężu: 70 krzeseł (10 950 zł) oraz 10 stołów (2 933 zł).

Remonty i modernizacje w budynkach gminnych

Dom Kultury w Słomirogu

Przeprowadzono remont w Domu Kultury w Słomirogu. Zakupiono panele

Gmina otrzymała 358 tys. zł dofinansowania z Ministerstwa Klimatu i Środowiska na przygotowanie dokumentacji projektowej farmy fotowoltaicznej. Fot. Wojciech Borkowski

podłogowe i akcesoria do wymiany podłogi. Wartość zakupu wyniosła 17 744 zł. Zainstalowano system klimatyzacji. Wartość zadania: 21 000 zł.

Dom Pomocy Społecznej w Staniątkach

Naprawiono windę, koszt: 4 028 zł.

Szkoła Podstawowa w Zabierzowie Bocheńskim

Zainstalowano klimatyzację w dwóch salach lekcyjnych za 7 150 zł.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Niepołomicach

Wykonano drewniane zabezpieczenia w salach lekcyjnych o wartości 3 980 zł.

Ośrodek Zdrowia w Staniątkach

Wymieniono uszkodzony kocioł centralnego ogrzewania, koszt: 7 700 zł.

Budynek komunalny w Suchorabie

Wyremontowano instalację kominową, na co przeznaczono 10 500 zł.

Prace porządkowe i remontowe

Dostosowanie stadionu MKS Puszcza Niepołomicze do wymogów PKO BP Ekstraklasa.

Przekazanie terenu wykonawcy nastąpiło 30 października 2024 r., a wartość inwestycji wynosi 1 896 608 zł.

Plany rozwoju OZE

Na terenie ponad 3 hektarów zrekultywowanego składowiska odpadów w Niepołomickiej Strefie Inwestycyjnej planowana jest budowa farmy fotowoltaicznej o mocy 1,8 MW. Na przygotowanie dokumentacji projektowej oraz zakup oprogramowania pozyskano dofinansowanie w wysokości 358 tys. zł z Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Michał Hebda

Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomicze

Trwa przebudowa drogi prowadzącej od centrum Słomirodu do drogi krajowej 94 (odcinek ok. 850 m)

Pracowite pół roku.

Rozmowa z Burmistrzem Michałem Hebda

Wojciech Borkowski: Panie Burmistrzu, minęło pół roku od początku Pańskiej kadencji. Jakie są Pana pierwsze wrażenia?

Michał Hebda: Trudno mówić o wrażeniach, bo jako były wiceburmistrz dobrze poznałem specyfikę tej pracy i nie zaskoczyło mnie nic. Przez cztery lata zdobyłem wiedzę o wszystkich procedurach i zagadnieniach, którymi zajmował się mój poprzednik, burmistrz Roman Ptak. Uczestniczyłem we wszystkich najważniejszych procesach inwestycyjnych.

Natomiast na nowym stanowisku pracy jest zdecydowanie więcej – to pełne zaangażowanie przez siedem dni w tygodniu. Czasami od 8 rano do 21 wieczorem. Najważniejsze jednak jest dla mnie realizowanie projektów infrastrukturalnych, które przynoszą korzyści mieszkańcom. Cieszy mnie każda pozytywnie rozwiązana sprawa, która poprawia jakość ich życia.

W.B.: Czym konkretnie różni się rola wiceburmistrza od burmistrza?

M.H.: Kluczowa różnica to decyzyjność i odpowiedzialność. Jako wiceburmistrz rekomendowałem byłemu

burmistrzowi rozwiązania, które uważałem za najlepsze, ale ostateczna decyzja należała do niego. Teraz to ja osobiście podejmuję decyzje i biorę za nie pełną odpowiedzialność. W praktyce więc różnica jest ogromna. Mam też wielką satysfakcję z rozwiązywania problemów, z którymi mieszkańcy przychodzą na moje dyżury.

W ciągu tych sześciu miesięcy w trakcie poniedziałkowych spotkań przyjąłem 512 mieszkańców. Wachlarz spraw jest szeroki – od takich,

które można załatwić „od ręki”, po bardziej skomplikowane przypadki. Trzeba zawsze pamiętać, że za każdą sprawą stoi człowiek, któremu bardzo zależy na pozytywnym rozwiązaniu.

Choć nie zawsze możliwe jest zadowolające rozstrzygnięcie, staram się zrobić wszystko, co w mojej mocy, aby do przodu popychać sprawy istotne dla osób, które do mnie przychodzą.

W.B.: Jakie najważniejsze sprawy, inwestycje udało się zrealizować przez ten czas?

M.H.: Moja największa satysfakcja to w pół roku pozyskanie ponad 17 milionów złotych ze środków zewnętrznych. Dzięki temu będziemy realizować budowę trzech klubów malucha w różnych lokalizacjach gminy. W lutym powstanie Centrum Usług Społecznych, które zastąpi MGOPS.

Kontynuujemy inwestycje rozpoczęte przez mojego poprzednika – m.in. budowę chodnika przy drodze wojewódzkiej w okolicach Coca-Coli oraz przebudowę ulic Trudnej, Pociągów Pancernych i Akacyjowej. Remontujemy aktualnie dach magistratu – dzięki zewnętrznemu finansowaniu.

Gmina Niepołomice otrzymała dofinansowanie w wysokości ponad 3,2 miliona złotych na stworzenie Centrum Usług Społecznych (CUS). To oznacza, że już wkrótce mieszkańcy naszej gminy będą mieli dostęp do jeszcze szerszego zakresu usług społecznych i wsparcia.

Natomiast moje projekty, które prowadzę „od zera”, to modernizacja dróg gminnych – wyasfaltowaliśmy już kilkanaście ulic w różnych częściach gminy, rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 1 w Niepołomicach, budowa sali gimnastycznej w szkole w Suchorabie oraz budowa w Woli Zabierzowskiej budynku Klubu Malucha oraz samorządowego przedszkola. Tutaj zlecieliśmy już niezbędne projekty, które będą dalej procedowane w celu uzyskania pozwolenia na budowę.

W.B.: Jakie plany ma Pan na najbliższe miesiące?

M.H.: Obecnie pracujemy nad budżetem gminy na przyszły rok. Skupiamy się na rozwoju infrastruktury edukacyjnej, drogowej oraz sportowej. Przykładem jest budowa boiska piłkarskiego z bieżnią lekkoatletyczną i projekt budowy orlika przy szkole na Jazach. Chcemy, aby oferta dla mieszkańców była kompleksowa.

W.B.: Stadion Puszczy Niepołomice również jest modernizowany. Pojawiają się jednak głosy, że ta inwestycja nie jest potrzebna, ponieważ drużyna jest obecnie zagrożona spadkiem do niższej ligi.

M.H.: To ważne pytanie, na które trzeba szerzej odpowiedzieć. Rzeczywiście, w przypadku ekstraklasy stadion musi spełniać wymogi

Trwa remont dachu zabytkowego ratusza w Niepołomicach. Ze względu na pogarszający się stan techniczny konieczne jest wzmocnienie więźby dachowej stalowymi ramami oraz wymiana krokwi. Na dachu zostanie również ułożona nowa dachówka. Prace, z uwagi na historyczny charakter obiektu, prowadzone są pod nadzorem Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

transmisyjne Canal+. Chcę wyraźnie zaznaczyć, że nawet w razie spadku drużyny infrastruktura telewizyjna jest niezbędna, bo wszystkie mecze I ligi transmitowane są przez TVP na różnych kanałach. Ufam jednak, że trener Tułacz znajdzie sposób na poprawę wyników drużyny i zostaniemy w ekstraklasie. Trzeba wspomnieć, że wynajem stadionu Cracovii, gdzie gramy, kosztował klub do tej pory 4 miliony złotych. Te pieniądze można więc zaoszczędzić, gdy drużyna wróci na swój macierzysty stadion i tych kosztów

nie będzie. To jest aspekt techniczno-finansowy.

Jest jednak coś jeszcze równie ważnego – coś, czego nie można przeliczyć na żadne pieniądze. Chcemy, aby ekstraklasa choć przez jedną rundę gościła w naszym mieście. To gest wobec całej rzeszy wiernych kibiców, hołd dla ponad 100-letniej tradycji klubu, jego dawnych piłkarzy i działaczy. W moim odczuciu jesteśmy im to winni. PKO BP Ekstraklasa w Niepołomicach ma wymiar niemalże symboliczny. Niech Puszcza gra o najwyższe stawki – tego sobie wszyscy życzymy.

W.B.: Na koniec zapytam o to, jak Pan łączy życie prywatne z rolą burmistrza.

M.H.: Właściwie każdą wolną chwilę staram się spędzać z rodziną. Mam sześćioletnią córkę i czteroletniego syna – zdaję sobie sprawę, że są w wieku, w którym bardzo potrzebują taty. Żona czasami przypomina mi, abym nie przynosił pracy do domu, ale w praktyce nie zawsze jest to możliwe. W dodatku piszę doktorat, więc też trochę czasu to zajmuje. Ale generalnie – mam zdrowie, cudowną rodzinę, pełną wyzwań, pasjonującą pracę – zdecydowanie jestem więc szczęśliwym człowiekiem.

W.B.: Dziękuję za rozmowę.

Trwa budowa chodnika wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 964 w Staniątkach i Niepołomicach. Prace obejmują odcinek od ronda przy ul. Wimmera do skrzyżowania z ul. Graniczną. Ich zakończenie planowane jest na styczeń 2025 roku. Fot. Wojciech Borkowski

Ponad 50 wniosków do Funduszu sołectkiego

Prawie 700 tysięcy złotych będą miały w 2025 roku sołectwa na zadania zgłoszone przez samych mieszkańców. Fundusz sołectki to nowość w gminie Niepołomice

To część budżetu gminy, o której decydują bezpośrednio mieszkańcy. Kwoty na poszczególne sołectwa wyliczane są według wzoru określonego w Ustawie o funduszu sołectkim. Ich wysokość zależy od liczby mieszkańców oraz dochodów gminy. Ustawa określa również górny limit kwoty, jaką może otrzymać sołectwo.

Pomysły na zadania mogli zgłaszać: sołtys, rada sołectka lub 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa. Powinny one zawierać opis, uzasadnienie i oszacowanie kosztów. Od lipca do połowy września odbywały się zebrania wiejskie, podczas których mieszkańcy decydowali, jakie zadania ostatecznie zostaną zgłoszone.

Do 30 września sołtysi mieli przekazać wnioski do burmistrza. Propozycje, które spełniły wymogi, zostaną włączone do projektu budżetu gminy na 2025 rok. Na Fundusz sołectki zaplanowano w nim 692.394,73 zł.

Pieniądze mogą zostać przeznaczone na realizację przedsięwzięć, które są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy.

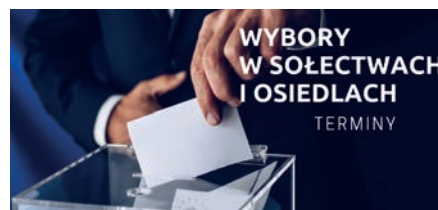
Sołectwa złożyły łącznie ponad 50 wniosków na kwotę 692.197,18 zł. Mieszkańcy zaproponowali między innymi: odnowienie placu zabaw, montaż monitoringu, zakup defibrylatorów, montaż lamp przy drodze, zakup namiotów na organizację imprez, organizację festynu, zakup i montaż garażu dla OSP, organizację różnego typu zajęć, kupno sprzętu komputerowego, zakup i wymianę tablic ogłoszeniowych, zakup stołów i krzeseł, wykonanie klimatyzacji w szkole i wiele innych.

Burmistrz i jego służby sprawdzali wnioski pod względem formalnym, weryfikowali też wstępnie kosztorysy. Formalna decyzja o ich realizacji należy do radnych – będą one głosowane jako część przyszłorocznego budżetu.

Przemek Kocur

Referat Promocji i Kultury

Szczegółowe informacje na temat Funduszu sołectkiego znajdują się na stronie: www.niepolomice.eu w zakładce: Dialog z mieszkańcami - Fundusz sołectki

Trwają zebrania wyborcze sołtysów i członków rad sołectkich oraz przewodniczących zarządów osiedli i członków zarządów osiedli. Poniżej podajemy terminy w rozbiciu na sołectwa i osiedla – w ujęciu alfabetycznym.

(Kiedy ukaże się to wydanie „Gazety Niepołomickiej” będziemy już po pierwszych spotkaniach, zamieszczamy ich terminy z kronikarskiego obowiązku).

Sołectwa

- Chobot: 24 listopada
- Ochmanów: 15 listopada
- Podłęże: 17 listopada
- Słomiróg: 16 listopada
- Staniątki: 24 listopada
- Suchoraba: 24 listopada
- Wola Batorska: 16 listopada
- Wola Zabierzowska: 16 listopada
- Zagórze: 16 listopada
- Zakrzowiec: 23 listopada
- Zakrzów: 21 listopada
- Zabierzów Bocheński: 15 listopada

Osiedla

- Boryczów: 21 listopada
- Jazy: 18 listopada
- Piaski: 25 listopada
- Podgrabie: 17 listopad.
- Śródmieście: 18 listopad.
- Zagrody: 21 listopada
- Zakościele: 13 listopada

Sołtysi, rady sołectkie, przewodniczący zarządów osiedli oraz członkowie zarządów osiedli są wybierani w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców uprawnionych do głosowania.

Sołtysi i przewodniczący pełnią funkcję łącznika między mieszkańcami a samorządem gminnym. Są organami wykonawczymi, realizują uchwały zebrania wiejskich lub osiedlowych.

Rada sołectka lub zarząd osiedla, choć obligatoryjnie powoływane, nie są organami uprawnionymi do reprezentowania sołectwa czy osiedla. Ich rola jest wyłącznie doradcza i opiniodawcza. Ich opinie nie są wiążące dla sołtysa czy przewodniczącego.

Doposażenie placu zabaw przy Domu Kultury w Zagórze to jedno z zadań zgłoszonych do Funduszu sołectkiego na 2025 rok

Coraz bardziej dostępni

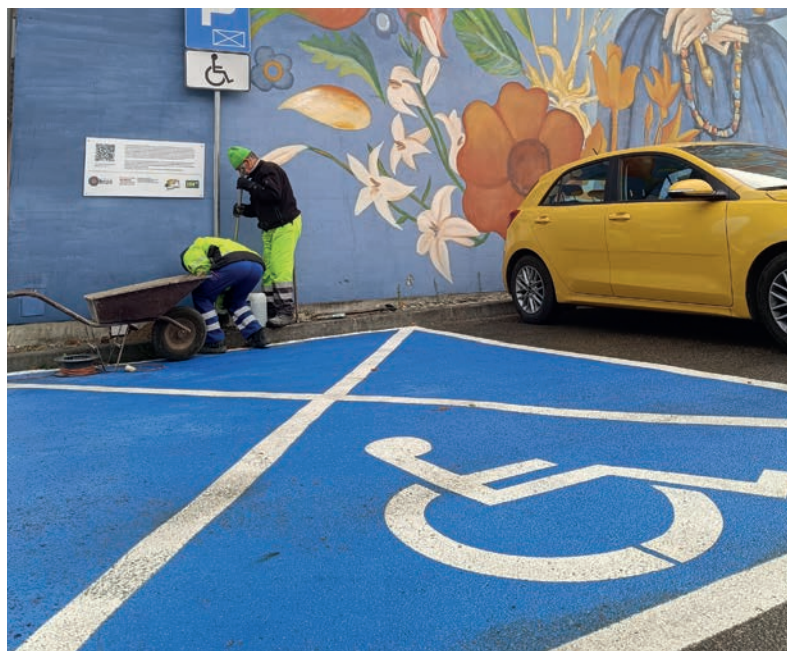
Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach wprowadza systematycznie kolejne elementy dostępności w obiektach publicznych i na terenach do nich przylegających. W ostatnich tygodniach:

- w magistracie oznaczyliśmy kontrastowo szklane drzwi wejściowe na Dziennik Podawczy oraz zamontowaliśmy dzwonek alarmowy w toalecie na parterze,
- przy Izbie Regionalnej – Centrum Organizacji Pozarządowych pojawiło się oznakowane miejsce parkingowe dla pojazdów należących do osób z trudnościami w poruszaniu się, wykonano ponadto lekki podjazd, który ułatwi poruszanie się osobom na wózku, ale także np. rodzicom z wózkiem dziecięcym. Ponadto w toalecie w Izbie Regionalnej zamontowano dzwonek alarmowy.

Potrzeby są znacznie większe. Urząd pracuje nad tym, żeby systematycznie poprawiać sytuację. Szukamy środków zewnętrznych na większe inwestycje.

Przemek Kocur

Referat Promocji i Kultury

Zgłoszenia par jubileuszowych

Urząd Stanu Cywilnego w Niepołomicach prosi o zgłaszanie do 31 stycznia 2025 roku par małżeńskich, które zawarły związek małżeński w 1975 roku i przeżyły wspólnie 50 lat.

Można to zrobić:

- osobiście w Urzędzie Stanu Cywilnego, Plac Zwycięstwa 13, parter, pokój nr 2,
- telefonicznie pod nr. 12 250 94 05.

Zgłoszenie będzie podstawą wystąpienia z wnioskiem do Prezydenta RP o nadanie medalu za długoletnie pożycie małżeńskie. Zgłoszenia dokonane po 31 stycznia 2025 roku będą rozpatrywane w 2026 roku.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego

Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w nowej siedzibie

Od 28 października 2024 r. zmieniła się siedziba Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Wieliczce.

Nowy adres to: ulica Grottgiera 30, 2 piętro, 32-020 Wieliczka

Godziny urzędowania:

pn. 8.00-18.00

wt.-pt. 7.30-15.30

Z Inspektoratem można się kontaktować jak dotychczas:

tel. 12 288 04 88 – Sekretariat

tel. 12 288 04 88 wew. 13

– Niepołomice, Kłaj

e-mail: info@wieliczka.pinb.gov.pl

ePUAP: /pinbwieliczka/SkrytkaESP

Bezpłatne doradztwo w Lokalnej Grupie Doradztwa

Lokalna Grupa Działania Powiatu Wielickiego informuje, że w trybie ciągłym pracownicy biura LGD świadczą bezpłatne doradztwo dla osób i podmiotów zainteresowanych dotacjami w godzinach 8.00-16.00, w siedzibie LGD – ul. Artura Grottgiera 30 w Wieliczce.

OSP Zabierzów Bocheński świętuje 100 lat

Jedyna w gminie Niepołomice i jedna z nielicznych w województwie małopolskim jednostka o specjalizacji wodno-ratowniczej – OSP Zabierzów Bocheński – obchodzi w tym roku 100-lecie istnienia. Z tej okazji została uhonorowana Złotym Znakiem Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz Medalem Samorządu Województwa Małopolskiego – „Polonia Minor”

Choć już w czerwcu jednostka świętowała swój jubileusz z mieszkańcami Zabierzowa Bocheńskiego na pikniku strażackim, z masą atrakcji dla dzieci oraz potańcówką dla dorosłych, to dopiero 12 października odbyły się główne uroczystości.

Aby uczcić wszystkie pokolenia strażaków ochotników z jednostki, odsłonięto tablicę pamiątkową ufundowaną przez Starostwo Powiatowe w Wieliczce. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele wszystkich jednostek samorządowych oraz zaprzyjaźnione straże i mieszkańcy Zabierzowa Bocheńskiego.

Była to okazja do wręczenia odznaczeń i wyróżnień za aktywność i społeczne zaangażowanie członków OSP. Gratulacje jubileuszu, podziękowania za ciężką pracę oraz życzenia bezpiecznych powrotów z akcji ratowniczych złożyli zgromadzeni goście oraz sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Michał Kołodziejczak.

Historia w pigułce

Udokumentowaną datą powstania jednostki w Zabierzowie Bocheńskim jest rok 1924. Jednak z przekazów miesz-

kańców wynika, że straż w Zabierzowie mogła tu działać znacznie wcześniej. Świadczy o tym zdjęcie ochotników z orkiestrą wiejską, datowane na około 1920 rok.

Nie można tego ustalić z całą pewnością, ponieważ cała dokumentacja jednostki w latach okupacji i stacjonowania oddziałów niemieckich w Zabierzowie była przechowywana w domach strażaków i niestety uległa spaleniowi w 1944 roku.

Założycielami ochotniczej straży we wsi byli ówczesny wójt gminy Zabierzów Mateusz Kępa oraz mieszkańcy: Jan Janson, Paweł Solarz i Jan Trzepla.

W 1945 roku, po zakończeniu II wojny światowej, jednostka liczyła 28 członków i posiadała wóz konny z sikawką oraz dwie sikawki przenośne. Od 1949 r. mieściła się w drewnianej remizie obok posesji Franciszka Łyska. W 1961 r. wybudowano nową, murowaną strażnicę, w której funkcjonował też ośrodek zdrowia i sala widowiskowa. W tamtych

czasach straż pozyskiwała pieniądze na działalność, organizując festyny i przedstawienia teatralne z udziałem druhen i druhow.

Współczesność jednostki

Budynek, w którym obecnie znajduje się remiza, został przekazany nieodpłatnie w 1990 r. przez Gminną Spółdzielnię „Samopomoc Chłopska” w Niepołomicach. Wszystkie prace adaptacyjne druhowie wykonali samodzielnie.

Największej zmiany reorganizacyjnej zabierzowska jednostka doświadczyła w latach 80., kiedy na terenie wsi powstały zbiorniki wodne – jako pozostałość po eksploatacji żwiru. Liczne utonięcia skłoniły druhow do powołania przy jednostce Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, w którego skład weszły dwie drużyny przeszkolonych strażaków. Powołano Sekcję Ratownictwa Wodnego z drużyną płetwonurków. Do dziś jest to jedyna tego typu jednostka w gminie oraz jedna z nielicznych w województwie.

W obecnych czasach straż nie tylko ratuje, ale prowadzi też działalność prewencyjną i edukacyjną, współpracując z placówkami oświatowymi, domem kultury i klubem sportowym. Przy jednostce działa Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza, w której pod okiem strażaków ćwiczy 30 dzieci.

Prezesi, komendanci i... kobiety

W historii jednostki jej prezesami byli: Mateusz Kępa, Józef Masny, Władysław Siwek, Józef Durlak, Ignacy Satała, Gracjan Trzepla, Roman Klima, a obecnie Karol Śliwa.

Funkcję komendantów pełnili: Szymon Wnęk, Franciszek Ptak, Wojciech Klima, Karol Zychal, Piotr Machaj, Franciszek Wnęk, Stanisław Porębski, Edward Wnęk, a obecnie Mateusz Wilkosz.

OSP w Zabierzowie Bocheńskim ma długie tradycje włączania kobiet w swoje działania. W 1948 r. powstała pierwsza sekcja żeńska, do której należały: Michalina Więclaw, Janina Klima, Jadwiga Antończyk i Eugenia Waśniowska. Współczesną Kobiecą Drużynę Pożarniczą powołano do życia w 2001 r.

Druhowie są wdzięczni wszystkim, którzy ich wspierają w ich misji. „Bogu na chwałę, ludziom na ratunek”.

Magdalena Kuźba

sołtys i drużna OSP Zabierzów Bocheński
Fot. Dominik Kluś oraz archiwalne

Muzyczne drugie śniadanie

Spotkania mieszkańców przy wspólnym, pięknie i suto zastawionym stole

Pięknie zastawione stoły. Baby drożdżowe i drobiazgi żółdziejowe. Kawa, syropy sosnowe, herbaty ziołowe, miód spadziowy, czarny bez. Smarowidła wytrawne i słodkie. Przyprawione anegdotami wspólne warsztaty z Anną Maksymowicz – pełną energii prowadzącą, przysłowiową kopalnią wiedzy o kulturach świata, a zwłaszcza ich kulinarnym aspekcie. Czy to przepis na udane śniadanie? Zdecydowanie tak!

Nie ma co do tego wątpliwości nikt, kto w niedzielne przedpołudnie 22 września zdecydował się spędzić w Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa w Niepołomicach. Okazją było pierwsze Drugie Niepołomickie Śniadanie Muzyczne.

Mają to być spotkania mieszkańców przy wspólnym, pięknie i suto zastawionym stole. Przy stole, gdzie jedzenie gra pierwsze, ale niejedyne skrzypce.

Tamtej niedzieli, po pachnącym darami jesieni poczęstunku i wspólnych warsztatach, przenieśliśmy się przed budynek Małopolskiego Centrum Dźwięku i Słowa, żeby w cieniu drzew wysłuchać koncertu w wykonaniu kwartetu smyczkowego Dobry Ton.

Muzyczną ucztę dla ducha zapewnił zespół w składzie: Krzysztof Katana, Piotr Mitka, Aleksander Frankiewicz oraz Dominik Frankiewicz, serwując różnorodny repertuar – od klasyki po współczesność, od Mozarta po Metalikę.

Klaudia Wojenka

Pole Kultury

Fot. Jędrzej Krzyszkowski

Czy będą kolejne Drugie Śniadania? Zdecydowanie tak! Będą!

Jeśli nie chcecie ich Państwo przegapić, wziąć udział i korzystać do woli, obserwujcie media społecznościowe i stronę internetową Pola Kultury oraz Małopolskiego Centrum Dźwięku i Słowa.

Wielcy Romantycy na Zamku

Dwa nastrojowe koncerty romantyczne można było obejrzeć, a przede wszystkim wysłuchać, w drugiej połowie października w Zamku Królewskim w Niepołomicach. 13 października Niepołomickie Towarzystwo Muzyczne zaprosiło na nastrojowy Jesienny Koncert Romantyczny, zaś 20 października Towarzystwa Miłośników Muzyki i Śpiewu im. Stanisława Moniuszki zorganizowało koncert Wielcy Romantycy

Jesienny Koncert Romantyczny odbył się w Piwnicy Gotyckiej Zamku Królewskiego pod kierownictwem Zbigniewa Huptysia. Wystąpił zespół wokalny Pro Gaudio oraz zaproszeni goście.

Wśród nich byli utalentowani uczniowie ze Szkoły Muzycznej w Niepołomicach: saksofonista Franciszek Wątroba, pianistka Sara Dutkiewicz-Sluter oraz Igor Chyrc – również saksofonista, laureat wielu nagród, a przede wszystkim jedyny chyba niepołomiczanin, który wystąpił na scenie słynnej nowojorskiej Carnegie Hall na specjalnej gali młodych talentów.

W spotkaniu wzięli również udział aktorzy ze staniąteckiego Teatru ASA – Paulina Cichy i Robert Czuk, którzy uzupełnili muzykę nastrojowymi wierszami.

Jako gość specjalny śpiewał Paweł Szarpak, artysta Filharmonii Krakowskiej i wielu innych scen, który wykonał kompozycję Stanisława Moniuszki. Akompaniatorem był Szczepan Tesarowicz, który dodał do programu własną kompozycję, zaś Joanna Wątroba, nauczycielka ze Szkoły Muzycznej, zagrała nastrojowy nokturn Chopina. Znakomicie zaprezentowała się ponadto niezawodna solistka zespołu Pro Gaudio, Izabela Król.

Koncert Wielcy Romantycy otworzył kolejny, 33. sezon artystyczny Towarzystwa Miłośników Muzyki i Śpiewu im. Stanisława Moniuszki.

Wydarzenie uświetnili swoją obecnością znani polscy pianiści: prof. Renata Żelobowska-Orzechowska, Jerzy Sobeńko i Ireneusz Boczek oraz skrzypki Tomasz Góra.

Prof. Renata Żelobowska-Orzechowska zaprezentowała w niecodziennej interpretacji *Poloneza A-dur* i *Walca Fryderyka Chopina* oraz *Taniec ognia* Manuela de Falli. *Album tatrzański* i *Menuet* Ignacego Jana Paderewskiego oraz *Polonez As-dur* Fryderyka Chopina zabrzmiały w wykonaniu Ireneusza Boczka – laureata I nagrody na XXXIII Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym Palma d’Oro w Finale Li-guare (Włochy).

Zespół Pro Gaudio podczas koncertu Wielcy Romantycy

Piękny duet instrumentalny stworzyli Tomasz Góra i Jerzy Sobeńko w *Serenadzie* Franza Szuberta i *Cierpieniach miłosnych* Fritza Kreislera. Jego ukoronowaniem były *Poranne medytacje* autorstwa Jerzego Sobeńki.

Edyta Piasecka wprowadziła słuchaczy w świat opery, prezentując swój kunszt wokalny w utworach: *Bolero Eleny Nieszpory Sycylijskie* Gioacchino Rossiniego, *Stretta Violetty z Traviaty* Giuseppe Verdiego oraz *Norma* w arii *Casta Diva* Vincenzo Belliniego.

Zespół Kameralny Pro Arte, przygotowany przez Jakuba Kornakiewicza, skupiający od chwili swego powstania młodych sympatyków śpiewu, pozyskuje coraz częściej dojrzałych wykonawców. W jego wykonaniu usłyszeliśmy utwory Stanisława Moniuszki *Postój piękna gołąbeczko* i *Pieśń wieczorną* oraz pieśń Johannes Brahmsa *Es geht ein Wehen*.

Romantyczne utwory przeplatane były elementami z *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza. Fragmenty: *Arcymistrz*, *Koncert Wojskiego* i *Koncert Jankiela* usłyszeliśmy w wykonaniu aktorki Ewy Romaniak.

Koncert prowadziła Jolanta Suder, nie szczędząc w swoich zapowiedziach anegdot i ciekawostek z życia artystów minionej epoki, dodając ich życiorysom zarówno wiele wdzięku, jak i subtelnej pikanterii.

Publiczność gromkimi brawami dawała wyraz swojemu zachwytowi dla wykonawców, a koncert zakończył się owacjami na stojąco.

Wydarzeniu patronował Michał Hebda, Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice.

Teresa Urban

prezes Niepołomickiego Towarzystwa Muzycznego

Zarząd

Towarzystwa Miłośników Muzyki i Śpiewu im. Stanisława Moniuszki w Niepołomicach

Koncert Piosenki Francuskiej

Towarzystwo Miłośników Muzyki i Śpiewu im. Stanisława Moniuszki w Niepołomicach zaprasza 23 listopada 2024 r. na kolejne wydarzenie artystyczne, jakim będzie Koncert Piosenki Francuskiej.

Proszę czekać, będzie rozmowa

Nowa wystawa w Muzeum Fonografii

Czy ktoś z nas wyobraża sobie dzisiaj życie bez telefonu? No właśnie! To małe urządzenie, które z łatwością mieści się w kieszeni, torebce (nawet tej najmniejszej!) lub po prostu w ręce, to prawdziwy kombajn: rozmawiamy, piszemy, robimy zdjęcia, kręcimy filmy, a nawet zarządzamy pracą i gramy w ulubione gry! Jakże byśmy sobie bez niego poradzi! w dzisiejszych czasach? Ale zanim telefon stał się tym wszystkim, co znamy dzisiaj – czyli po prostu smartfonem – musiał pokonać długą drogę

Przez dziesiątki lat ludzkość eksperymentowała, testowała i udoskonalała sposoby przesyłania dźwięku na odległość. W ramach swojej najnowszej wystawy czasowej Muzeum Fonografii w Niepołomicach postanowiło zaprosić na wyjątkową podróż w czasie, podczas której odkryjecie historię tych niesamowitych urządzeń, które ostatecznie pozwoliły nam dzwonić, pisać i... robić selfie!

Wszystkie zgromadzone na wystawie telefony należą do prywatnej kolekcji Sylwii Buczak. Podczas wernisażu, który odbył się 11 października, mieliśmy okazję poznać właścicielkę tego niecodziennego zbioru, która przez przyjaciół

Wystawę starych telefonów „Proszę czekać, będzie rozmowa” w Muzeum Fonografii można oglądać do końca lutego 2025 r.

Oprócz zwiedzania indywidualnego, instytucja szykuje również specjalne lekcje muzealne dla szkół podstawowych.

i w kręgach kolekcjonerskich znana jest przede wszystkim jako Sylwestryna. To właśnie jej niezwykła pasja stała się przyczynkiem do przygotowania wystawy.

Pani Sylwestryna nie tylko zbiera stare aparaty telefoniczne, ale również je rozkręca, czyści i nieustannie doczytuje o wszelkich ciekawostkach, które są z nimi związane. To prawdziwa skarbnica wiedzy na ten temat. Otwarcie wystawy było więc z jednej strony okazją

do poszerzenia swojej wiedzy z zakresu telekomunikacji, a z drugiej – znakomitą okazją, by o kulisach całego przedsięwzięcia porozmawiać z dyrektorką Pole Kultury, Natalią Nowacką oraz przewodniczką i opiekunką wystawy, Katarzyną Rachwał.

Klaudia Wojenka

Pole Kultury

Fot. Jędrzej Krzyszkowski

Noc Bibliotek z Enolą Holmes

11 października w ramach X jubileuszowej ogólnopolskiej Nocy Bibliotek zaprosiliśmy naszych czytelników do zabawy w detektywów. Razem z bohaterką książek kryminalnych Enolą Holmes przygotowaliśmy Escape Room i ukryliśmy w naszej bibliotece mnóstwo zagadek, które miały doprowadzić dzieci do sekretnego miejsca i skrzyni, w której znajdował się skarb

Na uczestników gry w gabinecie Enoli czekały ukryte wskazówki, które kierowały do tajnych schowków, zaszyfrowanych wiadomości, map i labiryntów, zagadek i kluczy.

A co takiego Enola zostawiła w skrzyni? Były to detektywistyczne notesy, które mają posłużyć naszym młodym agentom do tropienia kolejnych wspaniałych historii ukrytych w książkach.

Dzieci – wykorzystując technikę scrapbookingu – ozdobiły pierwsze strony swoich notesów wizerunkami Enoli i przedmiotów związanych ze sprawami kryminalnymi, a także wiktoriańskiej Anglii, w której umiejscowione są przygody bohaterki.

Za zaangażowanie i rozwiązanie zadań w grze zamieniliśmy Galerię Książki dla Młodych w salę kinową, gdzie można było obejrzeć kolejne przygody Enoli Holmes. Film powstał na podstawie serii książek Nancy Springer *The Enola Holmes Mysteries*.

Ze względu na ogromne zainteresowanie dzieci, Biblioteka Publicz-

na w Niepołomicach postanowiła dodatkowo w ramach akcji zaprosić chętnych czytelników na projekcję filmu *Mój brat ściga dinozaury*, która odbyła się 19 października w Galerii Książki dla Młodych. To kino familij-

ne inspirowane bestsellerową książką Giacomo Mazzarioliego o tym samym tytule. Film – podobnie jak książka – zadziwia, wzrusza, bawi oraz zmusza do myślenia, a historia głównego bohatera i jego brata pokazuje, że prawda zwycięża kłamstwo, zaś miłość i akceptacja są prawdziwymi supermocami.

Małgorzata Turecka
Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

Spotkanie z Panem Pocztówką

Gościem spotkania Klubu Poszukiwaczy Historii Niepołomic, które odbyło się 16 października w Zamku Królewskim, był Dawid Gostomski, kolekcjoner kart pocztowych

Opowiedział on o tym, skąd się wzięło jego zamiłowanie, o początkach kart pocztowych – jak i dlaczego powstawały oraz pokazał najstarszą pocztówkę, wysłaną w 1871 roku przez Patara Manojlovića.

Dawid Gostomski jest również autorem *Pocztówki z Niepołomic* – wydanego niedawno albumu przedstawiającego historię miasta uwiecznioną na pocztówkach. Znajdują się w nim karty pocztowe z jego zbiorów oraz kilka użyczonych przez niepołomicznych filokartystów.

Dla Pana Pocztówki (jak jest nazywany) zbieranie kart pocztowych stało

się impulsem do poznawania historii miejsc na nich przedstawionych. Jak przyznał, bardzo dokładnie ogląda każdą kartkę, szukając na niej detali i za każdym razem znajduje coś nowego.

Jego marzeniem jest posiadanie kartki z każdego miejsca na świecie. Udaje się to realizować dzięki akcji zapoczątkowanej przez Muzeum Niepołomiczkie pod hasłem „Pocztówka dla Pana Pocztówki”.

Ewa Korabik, Agnieszka Grab
Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

Niepołomice

MIASTO CZAS i LUDZIE

MUZEUM NIEPOŁOMICKIE
zaprasza
na wystawę

Tutaj się urodziłam/-em

od akuszerki
do Izby Porodowej

wernisaż: 21.11. g.18.00
Zamek Królewski

Pisanie książek jak gotowanie zupy

15 i 16 października Biblioteka w Niepołomicach miała przyjemność gościć pisarkę literatury dziecięcej – Zofię Stanecką. Z autorką m.in. książek o Basi spotkało się w Izbie Regionalnej w Niepołomicach oraz w filiach biblioteki w Staniątkach i Podłężu około 300 zerówkowiczów i pierwszoklasistów

Dzieci z zainteresowaniem przyjęły zaproszenie autorki w ciekawą podróż do jej własnego świata, w którym powstają ulubione historie o rezolutnej dziewczynce i jej rodzinie, o jamniku Draniu, potworze z Loch Ness i wielu innych bohaterach. Zabawne rysunki, które wykonywała pisarka, pozwoliły im samym odkrywać wiele tajemników sztuki pisarskiej.

Pisanie książki według Zofii Staneckiej jest niczym gotowanie zupy – aby wyszła wyśmienita, nasza głowa nie może być „pustym garnkiem”. W tym „garnku” musi być całe mnóstwo składników jak obrazy, dźwięki, zapachy, a przede wszystkim uczucia i emocje. Smak takiej „zupie” nadaje odpowiednia przyprawa, którą jest wyobraźnia. Podsuwa ona pomysły, pozwala je ubrać we właściwe słowa.

Pisarka zachęcała dzieci do uruchomienia własnej wyobraźni, co okazało się świetną zabawą. Najmłodszym udało się stworzyć kilka postaci, które następnie stały się bohaterami zwirowanych historii.

Można też było kupić książki, porozmawiać, zrobić zdjęcie i wziąć autograf.

Anna Urbanek

Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

Rodzinne Dźwiękowisko

Po dłuższej przerwie Pole Kultury powróciło do rodzinnych koncertów pod hasłem Dźwiękowisko z zespołem Bobobrzemia. W niedzielne popołudnie 20 października zaprosiliśmy do nowej lokalizacji – Piekarni Sztuki tuż obok Małopolskiego Centrum Dźwięku i Słowa – gdzie maluchy wraz z rodzicami i opiekunami mogli dosłownie zanurzyć się w świecie dźwięku i doskonałej zabawy

Piosenki zagrane podczas koncertu koncentrowały się wokół kosmosu – planety Ziemi i innych otaczających nas ciał niebieskich oraz kosmicznej wyobraźni, będącej nieocenionym źródłem naszego rozwoju. To wszystko w formie przystępnej zabawy, wspólnego śpiewania i rytmizowania.

Na kolejne muzyczne spotkania w ramach Dźwiękowiska zapraszamy do Piekarni Sztuki 17 listopada i 15 grudnia. Do rozwoju poprzez zabawę zachęca Pole Kultury Samorządowa Instytucja Kultury Miasta i Gminy Niepołomicę.

Klaudia Wojenka

Pole Kultury

Fot. Jędrzej Krzyszkowski

Ale wtopa, czyli 7. Forum Edukacji Kulturowej w Niepołomicach

W świecie, który nieustannie celebrytuje triumfy i perfekcjonizm, rozmowy o błędach mogą wydawać się dziwne. Ale dlaczego pokutuje w nas przekonanie, że należy za wszelką cenę unikać porażek, a już na pewno się do nich nie przyznawać? I co się stanie, jeśli zaczniemy mówić głośno również o tym, co nam w pracy nie wyszło? Czy w edukacji kulturowej i animacji jest miejsce na uczenie się na błędach? O tym między innymi rozmawialiśmy podczas Forum Edukacji Kulturowej w Niepołomicach

Celem spotkań jest podnoszenie kompetencji animatorów i edukatorów kulturalnych, czyli osób opiekujących się na co dzień życiem kulturalnym w naszych małych społecznościach.

Organizatorem październikowego wydarzenia był Małopolski Instytut Kultury, a rolę gospodarza pełniło Pole Kultury, Samorządowa Instytucja Kultury Miasta i Gminy Niepołomicze. Wzięli w nim udział edukatorzy i animatorzy kultury z województwa małopolskiego, w tym kierowniczkę Domów Kultury w Słomirogu i Zakrzowcu oraz prowadzący Fundację Dom Kultury Siedlisko. Dyskusje, spotkania i warsztaty odbywały się Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa oraz Piekarni Sztuki.

W panelu dyskusyjnym „Krajobraz po pożarze. Co się tak naprawdę wydarza, kiedy popełniamy błędy” swoimi doświadczeniami i przemyśleniami dzielili się wieloletni praktycy: Piotr Knaś (Małopolski Instytut Kultury w Krakowie), Daniel Arbaczewski (Narodowy Stary Teatr w Krakowie), Maria Libiszewska (Dobrostan – prze-

strzeń rozwoju i psychoterapii), Maciej Zygmunt (Instytut im. Wojciecha Korfantego) oraz przedstawiciele Młodzieżowej Grupy Badawczej Małopolskiego Instytutu Kultury w Krakowie.

W dalszych częściach Forum znalazło się miejsce na inspirujące historie ludzi, którym udało się przekuć porażki w zwycięstwa oraz rozmowy o tym,

czego nam potrzeba, żeby uczyć się na błędach. Nieocenioną wiedzą w tym zakresie z uczestnikami dzielili się Maja Dobkowska z Małopolskiego Instytutu Kultury oraz Maciej Zygmunt z Instytutu im. Wojciecha Korfantego.

Oprócz ważnych i inspirujących rozmów, był też czas na praktykę. Uczestnicy mieli do wyboru cztery warsztaty, które w różnych formach i aspektach koncentrowały się wokół głównego tematu.

Klaudia Wojenka

Pole Kultury

Fot. Jędrzej Krzyszkowski

Marsz trzeźwości w Staniątkach

Uczniowie i nauczyciele ze Szkoły Podstawowej w Staniątkach przeszli w marszu na rzecz trzeźwości na małopolskich drogach w ramach kampanii No Promil No Problem. Drogowskazem przemarszu było proste hasło: „Pięś – nie jedź!”

**Magdalena Madej
Małgorzata Rzeszutek**

Niepołomiczanie i Melodia ambasadorami polskiej kultury

Zespół Niepołomiczanie i grupa Melodia z Zakrzowca uczestniczyli w niedzielę 6 października w Dniu Mniejszości Narodowych w Kuřimiu, naszym mieście partnerskim w Czechach

Przybliżyli lokalnej publiczności polską kulturę i tradycję. Zawładnęli sceną, prezentując całą gamę różnorodnych utworów, od krakowiaka po polkę.

Występom towarzyszyły kramy z degustacjami przygotowanymi przez różne grupy narodowe mieszkające w Kuřimiu. Byli wśród nich m.in. Polacy, Austriacy, Macedończycy, Włosi, czy Egipcjanie.

W przeddzień imprezy, przed południem obie grupy zwiedziły Brno, a wieczorem odbyły jeszcze ostatnie próby.

– *Propozycja wyjazdu była dla nas prawdziwą niespodzianką. Przyjęliśmy ją entuzjastycznie. Mogliśmy zwiedzić zabytkową część Brna, zasmakować prawdziwie czeskiego obiadu, a na koniec oczywiście uczest-*

niczyć w Dniu Mniejszości Narodowych, prezentując polskie, folkowe piosenki – mówi Janusz Rojek, kierownik artystyczny Niepołomiczan. – Wyjazd miał też inny wymiar, niezwykle ważny dla każdej grupy, integracyjny. Wspólnych rozmów podczas kilkogodzinowej podróży i wypełnionego piosenkami autokaru nikt z nas nie zapomni.

Przemek Kocur
Referat Promocji i Kultury

Zespół Niepołomiczanie na scenie

Grupa Melodia podczas występu

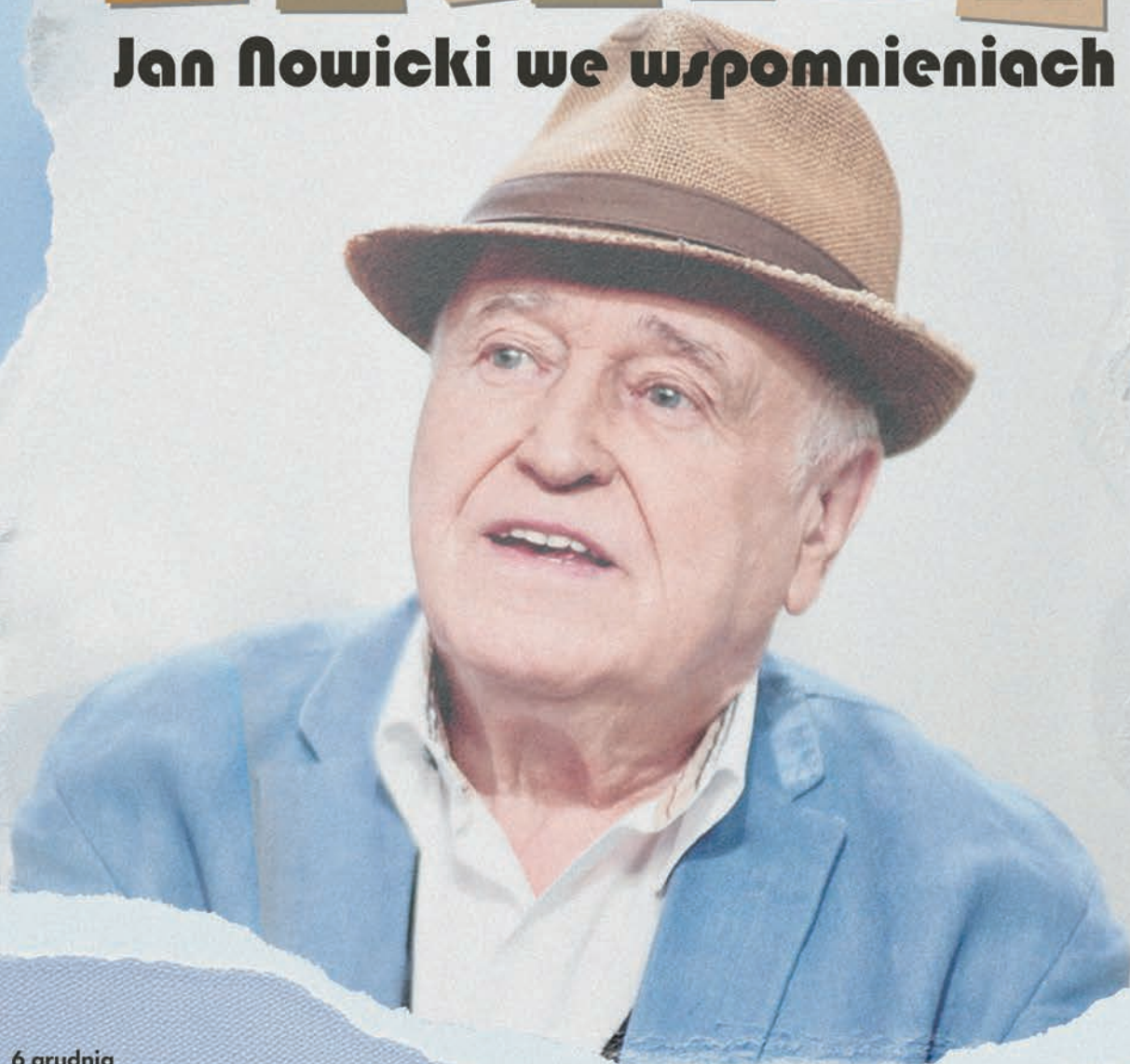
Pamiątkowe zdjęcie w centrum Brna z oryginalnym w formie zegarem

POLE KULTURY **zaprasza**

S Z C Z E Ś L i W Y

b A Ł A g A N

Jan Nowicki we wspomnieniach

6 grudnia

godz. 18:00

Twórczość literacka Jana Nowickiego.

Spotkanie z udziałem: Anny Nowickiej, Jerzego Fedorowicza,
Marka Stryszowskiego oraz Zbigniewa Książka w roli prowadzącego.

godz. 20:00

Seans filmu „Sanatorium pod klepsydrą”,
reż. Wojciech Has /Kino Ważka/

7 grudnia

godz. 18.00

Spektakl „Śmierć i miłość”

Autor i reżyser: Marek Stryszowski

Muzyka: Marek Stryszowski, Cezary Chmiel

Teksty, poezja m.in.: ks. Jan Twardowski,

Wiesław Siekierski, Bolesław Leśmian,

Zbigniew Książek, Lesław Kuźaj

8 grudnia

godz. 18.00

Gdzieś... Tam...Jana Nowickiego
piosenki w doborowym towarzystwie.

Joanna Słowińska - śpiew, skrzypce, bęben obręczowy,

Stanisław Słowiński - skrzypce,

Bartosz Kalicki - fortepian

godz. 19.30

Seans filmu „Spirala”,

reż. Krzysztof Zanussi /Kino Ważka/

6-8 grudnia 2024 r.

ul. Zamkowa 4, Niepołomice

Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa

WAŻKA

Wspominaliśmy Szarego Człowieka

Koncert poświęcony pamięci Piotra Szczęsnego odbył się w 5 października w Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa. W tym roku przypada 7. rocznica jego tragicznego protestu i śmierci. Wystąpił Jacek Kleyff – bard, poeta, kompozytor i malarz

Organizatorem wydarzenia był Otwarty Klub Obywatelski im. Piotra Szczęsnego. Wzięli w nim udział przedstawiciele władz i instytucji samorządowych, mieszkańcy Niepołomic oraz przyjaciele i sympatycy z Krakowa, Rzeszowa, Chrzanowa, Olkusza i Gdowa.

Jacek Kleyff jest z wykształcenia magistrem inżynierem architektem, absol-

wentem Politechniki Warszawskiej. Był współtwórcą – wraz z Michałem Tarkowskim i Januszem Weissem – legendarnego kabaretu Salon Niezależnych. Na ich twórczość miały wpływ przeżycia pokoleniowe, których kulminacją okazały się wydarzenia Marca 1968 roku.

To artysta bezkompromisowy, zawsze szedł prostą drogą niezgody na duchowe

zniewolenie. Sprzeciwiał się wszelkim formom nadzoru i ograniczania wolności, w tym artystycznej. Był za to szykanowany przez władze PRL. Na przełomie 1975 i 1976 roku podpisał List 59, protestując wraz z innymi intelektualistami przeciwko zmianom w konstytucji PRL. Sprzeciwiali się oni zapisom o przewodniej roli PZPR w państwie oraz o trwałym i nienaruszalnym sojuszu z ZSRR.

Obecnie Kleyff jest wokalistą i muzykiem zespołu Wielkie Nie Wiem, a także Orkiestry Na Zdrowie (ONZ), z którymi koncertuje i nagrywa płyty.

Podczas występu w Niepołomicach zaśpiewał piosenki ze swojego bogatego repertuaru. Nie zabrakło też tej poświęconej Piotrowi – *Piotr S.* Artysta napisał ją w październiku 2017 roku.

W trakcie koncertu odczytano list Szarego Człowieka napisany do współobywateli i mediów. Po jego zakończeniu gości zaproszono do Izby Regionalnej na poczęstunek i rozmowy z artystą.

Zadanie „Koncert Jacka Kleyffa – pamięci Piotra Szczęsnego” zostało realizowane przy wsparciu finansowym gminy Niepołomice.

Ewa Negrusz-Szczęсна
Fot. Paweł Pawłowski

Nastolatek z Niepołomic w Carnegie Hall

Igor Chyrc, 13-letni mieszkaniec gminy Niepołomice, wystąpił niedawno w najbardziej prestiżowej na świecie sali koncertowej – Carnegie Hall w Nowym Jorku. Zaprezentował się na niej jako zwycięzca i zdobywca nagrody specjalnej podczas Koncertu Laureatów Międzynarodowego Konkursu Muzycznego American Protégé International Woodwinds and Brass Competition 2023

Udało mu się tego dokonać po zaledwie trzech latach nauki gry na saksofonie w klasie Tomasza Skiby w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia w Niepołomicach. Publiczność obdarzyła go wielkimi brawami, a po występie gratulowała wspaniałego debiutu przed wymagającymi znawcami muzyki.

– *Wyjazd do Nowego Jorku był wspaniałym przeżyciem. Możliwość zagrania w tak pięknej sali jak Carnegie Hall to dla mnie niesamowite i ekscytujące przeżycie. Występ ten na pewno zostawi ślad na mojej karierze muzycznej. Nigdy tego nie zapomnę* – podkreśla Igor Chyrc. – *Teraz jestem już pewien, że droga muzyczna, którą podążam, jest tą właściwą dla mnie i w tym kierunku chcę się kształcić.*

Mikołaj Chyrc

Cmentarz na Marudach i morowe powietrze

Jest w Niepołomicach miejsce, gdzie pochowano wielu mieszkańców, którzy pozostali bezimienni. Nikt nie stawiał tam tradycyjnych grobów ziemnych, nie budował pomników z granitu. Stoi tam skromny żelazny krzyż i obelisk z napisem: „Rozradują się w Panu kości poniżone. Ofiarom zarazy z roku 1885. N-ce 1991”. To miejsce potocznie nazywane jest Marudy i znajduje się na skraju Puszczy Niepołomickiej. Starzy mieszkańcy mówią, że to „cmentarz choleryków”

W niepołomickiej parafialnej *Księdze zgonów*, w zapiskach z końca XIX wieku można znaleźć strony, gdzie pod jednym dniem zapisano kilka lub nawet kilkanaście osób. Można się domyślać, że nie pochowano ich na cmentarzu. Mówiono, że dopadła ich zaraza. Zwana też morowym powietrzem, nadchodziła niespodziewanie, o każdej porze roku, nawiedzając zarówno wsie, jak i miasta, nie oszczędzając dworów i zamków. Nikt nie był bezpieczny, od władcy po żebraka. Nazywano ją zarazą morową, morem, powietrzem.

Wyznanie win i szukanie winnych

Gdy się pojawiła, próbowano powstrzymać ją modlitwą, postami, umartwieniami i pokutą. „Od powietrza, głodu, ognia i wojny zachowaj nas Panie” – śpiewamy do dzisiaj.

Zdarzało się, że ludzie wyznawali publicznie popełnione zbrodnie, przebaczały największym wrogom, starali się naprawić krzywdy moralne. W średniowieczu na gościńce, ulice miast i wsi wyruszały gromady tzw. biczowników, którzy w ten sposób pragnęli odkupić grzechy swoje i cudze.

Szukano też wśród siebie winowajców, którzy sprowadzili zarazę, popełniając ciężkie wykroczenia przeciw boskim prawom. Podejrzanych najczęściej okrutnie

zabijano. Często ofiarami padały osoby ułomne, chore psychicznie, o odmiennych skłonnościach seksualnych itp. Efektem tych „poszukiwań” bywały też pogromy ludności żydowskiej.

Niezwykły proces odbył się w dniach od 6 lutego do 6 marca 1711 r. przed sądem w Lublinie. Stało tam trzech „siewców śmierci” – jak ich nazywano. Byli to grabarze: Marcin Morawski, Jakub Szumilas i Stanisław Kromczak. Mieli oni sporządzać maść z mózgow i wnętrzności ofiar zarazy, a następnie smarowali nią drzwi domostw, by szerzyć epidemię. Wprawdzie odwołali wcześniejsze zeznania, wymuszone torturami, ale i tak skazano ich na ucięcie rąk i ścięcie.

Zarazy przewalały się przez Europę

Zarazy nękały Europę od wieków. Największe spustoszenie siała dżuma. Epidemie tzw. dżumy dymienicznej wybuchaly z reguły na wiosnę i na początku

lata, a zwykłej dżumy – zimą. Pod koniec II w. uśmierciła ona około 25 proc. mieszkańców Italii, a w latach ok. 530-580 r. tzw. dżuma Justyniana, szalejąca na Bliskim Wschodzie i w Europie, pochłonęła przeszło 50 proc. ludności!

W Polsce pierwszy raz na dużą skalę dżuma zaatakowała w XIII i na początku XIV w. Kolejne jej nawroty to wiek XVI i XVII. W XVIII stuleciu przez Rzeczpospolitą przewaliła się pandemia dżumy, która wyludniła całe regiony. Towarzyszyły jej: tyfus brzuszny i płamisty, czerwonka oraz czarna ospa.

Wraz z poprawą stanu higieny dżuma zaczęła się wycofywać z Europy i mniej więcej od połowy XVIII w. pojawiała się już tylko sporadycznie.

Epidemie zbierały żniwo

W nowszych czasach różnego rodzaju epidemie szczególnie dawały się we znaki zwłaszcza w środkowej i połu-

dniowej Polsce, na początku i u schyłku XVIII stulecia oraz w drugiej połowie XIX w. Odnotowały je kroniki, księgi parafialne, ludzka pamięć. Szalały: cholera, tyfus brzuszny, plamisty, dżuma, czarna ospa i inne, do dziś niezidentyfikowane choroby. Zarazy z lat 1773, 1775, 1782, 1784, 1788 pochłonęły ogromną liczbę ofiar. Podobnie było w czasie epidemii, która wybuchła w Archidiecezji Krakowskiej w połowie XIX w. Na przykład w ówczesnym powiecie wadowickim w 1847 r. było 373 tysięcy mieszkańców, a w roku 1857 zaledwie 290 tysięcy.

Zdarzało się, że podczas morów wymierały całe wsie i osady. Nierzadko w parafialnych księgach zgonów można zobaczyć wpisy „rodzinne”, gdzie figuruje tylko nazwisko i liczba zmarłych tego dnia osób. Opuszczone domostwa naznaczano widocznym z daleka, malowanym wapnem na ścianie krzyżem, okna i drzwi zabijano deskami; zdarzało się, że z dogorywającymi mieszkańcami w środku. Zmarłych grzebano z dala od wsi i ludzkich siedlisk, w zbiorowej mogile, szybko i bez obrzędów pogrzebowych. Tak jak na Marudach.

Pochówkami zajmowali się wyznaczani przez władze gminy grabarze. Często byli wśród nich ochotnicy, którzy stracili wszystkich bliskich. Z głowami owiniętymi w szmaty, by uchronić się przed fetorem rozkładających się ciał, wyciągali zmarłych z domów przy użyciu drągów zakończonych żelazny-

mi hakami i wrzucali na wóz wysypany niegaszonym wapnem. Do ich obowiązków należało też penetrowanie każdego poranka wsi i sprawdzanie, gdzie pojawiło się nowe ognisko zarazy. Jedyнным wynagrodzeniem dla tej specyficznej służby sanitarnej była wódka wydawana im przez gminę.

Latarnie umarłych

Gdy przeminęła klęska i życie zaczynało się toczyć zwyczajnym trybem, rodziny zmarłych, a gdy ich brakło, mieszkańcy wsi, którzy ocaleli, na zbiorowej mogile wznosili kapliczkę lub krzyż, zamawiali w intencji dusz ofiar mszę świętą, dawali na „wypominki”. Tzw. morowe kapliczki, zwłaszcza gdy były usytuowane na granicy osady, miały też bronić mieszkańców przed kolejnym morem. Umieszczano w nich wizerunki patronów orędowników podczas epidemii, a w kościołach ofiarowywano im wota z prośbą o zachowanie od klęski.

Kapliczki stawiane na mogiłach ofiar zarazy często miały formę tzw. latarni umarłych, gdzie zawsze płonęło światło, przypominając przechodzącym o obowiązku modlitwy za dusze cierpiące w czyśćcu, zwłaszcza za ludzi, którzy zmarli nagłą śmiercią.

Morowe powietrze w Niepołomicach

W roku 1852 morowe powietrze zdzięsiatkowało region krakowski, w tym

Wieliczkę i Niepołomice. W *Kronice miasta Niepołomice* Anny Siwek i Antoniego Siwka znajduje się niewielka wzmianka o tych strasznych czasach: „Okolo roku 1850 był w Niepołomicach, jak w całej ziemi krakowskiej, wielki nieurodzaj, w następstwie czego nastął głód i choroby, wybuchła epidemia cholery. Masowo zmarłych grzebano na osobnym cmentarzu pod lasem na piaszczystym wzniesieniu na tzw. Marudach”.

Stosunkowo dużo miejsca dżumie i innym chorobom zbierającym masowe żniwo w Niepołomicach i okolicy poświęca prof. Jan Kracik w swej książce *Ludzie królewskich Niepołomic*. W rozdziale 6 czytamy:

„W notatce (...) umieszczonej w bani restaurowanej w 1738 roku sygnaturki, komendarz (stały zastępca proboszcza) ks. Jan Barański zapisał: »W roku Pańskim 1731 mór i głód napadł na ludzi tak dalece, że w tej parafii ludzi umarło w tym roku okolo tysiąca. Jedni na cmentarzu leżą przy kościele, drudzy pod kaplicą w polu (...) tam w tym roku pochowano przy kaplicy 500«. Ktoś ofiarował rolę na ów doraźny cmentarz i kapliczkę, a proboszcz, jak informuje wizytacja 1748 roku, zmniejszył mu za to dziesięcinę”.

Mieczysław Janusz Jagła

Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Niepołomickiej

Jak co roku kwestowaliśmy 1 listopada

Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Niepołomickiej przeprowadziło na cmentarzu parafialnym w Niepołomicach coroczną zbiórkę na odnowę zabytkowych pomników. W kweście wzięło udział 31 wolontariuszy. Zebrano ogółem 8 505,60 zł, w tym 20 dolarów amerykańskich. Komisja parafialna pod kierunkiem ks. proboszcza Stanisława Miki wytypuje kolejne pomniki do renowacji.

Niepołomicki cmentarz ma swój początek w 1731 roku, gdy głód spowodował liczne zgony w Niepołomicach i okolicy. Wobec braku miejsca na pochówki przy kościele, zmarłych grzebano przy maleńkiej kapliczce Matki Boskiej na pobliskim polu. Nie zachowały się groby z tamtego okresu, najstarsze pomniki mają niewiele ponad 150 lat.

Mieczysław Janusz Jagła

Odnawiamy cmentarze

Zakończyły się prace remontowe na cmentarzu nr 329 z okresu I wojny światowej w Niepołomicach Podborzu oraz na tzw. cmentarzu cholerycznym w Zakrzowie. To kolejne miejsca pamięci odrestaurowane dzięki staraniom Urzędu Miasta i Gminy Niepołomice

Na prace remontowe na zabytkowym cmentarzu nr 329 z okresu I wojny światowej w Niepołomicach Podborzu gmina Niepołomice zdobyła wsparcie finansowe z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. Zostało ono przekazane w ramach konkursu „Małopolska Pamięta – zachowanie miejsc pamięci historycznej”.

Dzięki podjętym staraniom udało się przeprowadzić prace restauratorskie na cmentarzu, który jest wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków (nr A-396/M) – zgodnie z opracowaniem z zakresu historii kultury i sztuki.

Obiekt przywrócono do stanu pierwotnego, uporządkowano mogiły, przeprowadzono konserwację obiektów betonowych, tynkowych i metalowych.

Cmentarz nr 329 przy ul. Staniąteckiej w Niepołomicach jest miejscem spoczynku niezidentyfikowanych osób poległych pod koniec 1914 r.

Jego kompozycja została ukształtowana według projektu wiedeńskiego architekta, por. Franza Starka. Wkomponowany on został w najbliższe otoczenie kapliczki przydrożnej z 1819 r. – pierwotnie samoistnej. Ma cechy typowe dla grupy zachodniogalicyskich cmentarzy wojskowych z czasu I wojny światowej, czyli pro-

sty układ kompozycyjny z centralną osią – otwartą wejściem ze schodkami, a zamkniętą ławką włączoną w obwód ogrodzenia, prostokątny rzut, zieleń wykorzystaną jako składnik kompozycji (lipy), skromne wyposażenie architektoniczne, powtarzający się motyw krzyża kutego, położenie przy trakcie komunikacyjnym.

Teren cmentarza jest ogrodzony czworobocznymi słupkami betonowymi połączonymi łańcuchami.

To nie jedyne tego typu miejsce, które udało się odnowić w ostatnich tygodniach.

Na wniosek mieszkańców Zakrzowa Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach podjął starania o odnowienie mogiły, która stanowi miejsce spoczynku ofiar epidemii cholery, które przetożyły się przez nasz region w latach 1820-1853.

Pierwotnym miejscem pochówku ofiar, głównie mieszkańców Zakrzowa i okolicznych miejscowości, był Studzieniec w Zakrzowie.

Odrestaurowany cokół wraz z postumentem ogrodzono metalowym łańcuchem, który nadał odpowiedniego charakteru temu miejscu.

Marta Walczak-Puchalska
Urząd Miasta i Gminy Niepołomice

Odnowiona mogiła w Zakrzowie, zwana cmentarzem cholerycznym. U góry: stan przed remontem, u dołu: stan po remoncie

Odrestaurowany cmentarz ofiar z czasów I wojny światowej na Podborzu w Niepołomicach. Po lewej: stan przed remontem, po prawej: stan po remoncie

IX Niepołomickie Zaduszki

Postać Wisławy Szymborskiej – noblistki i damy orderu Orła Białego – przypomnieliśmy podczas IX Niepołomickich Zaduszek. Wzięli z nich udział m.in.: Joanna Gromek-Illig, prof. Teresa Walas, prof. Michał Rusinek oraz Paulina Szewczyk

W pierwszej części spotkania wspominaliśmy pierwszą damę poezji polskiej, a w drugiej rozmawialiśmy m.in. o tym, jak przekazuje się dziś poezję w szkole

oraz o percepcji tej formy literackiej przez kolejne pokolenia. Pomogły nam w tym uczennice niepołomickiego Liceum Ogólnokształcącego, recytując

i śpiewając poetyckie teksty, a polonistka Paulina Szewczyk przedstawiła swoje praktyki w tym zakresie.

W pamięci słuchaczy pozostaną zapewne limeryki przypomniane przez Michała Rusinka, w tym o sąsiednim Kłaju. O Niepołomicach Szymborska nie napisała. Może to i dobrze, bo nasz burmistrz nie musiał się zmierzyć z wyzwaniem, przed jakim stanął wójt Kłaja...

Wydarzenie jest realizowane przez Koło Przyjaciół Harcerstwa oraz Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa. Spotkanie prowadził inicjator cyklu Wojciech Wróblewski.

Do tej pory w ramach Niepołomickich Zaduszek przypomnieliśmy: ks. prof. Józefa Tischnera, Jana Nowaka Jeziorańskiego, Władysława Bartoszewskiego, Jana Pawła II, prof. Jerzego Regulskiego, Stanisława Broniewskiego „Orszy”, Krzysztofa Kozłowskiego i w tym roku Wisławę Szymborską.

Organizatorzy

Fot. Jędrzej Krzyszkowski

X Rajd Rowerowy „Zapalmy znicz”

3 listopada Sekcja Rowerowa Ogniska TKKF Wiarus w Niepołomicach przeprowadziła X Rajd Rowerowy pod hasłem „Zapalmy znicz”. Uczestniczyło w nim 19 rowerzystów, w tym 7 kobiet i 1 uczeń. Najmłodszym uczestnikiem był 10-letni Filip Szkutnik. Wszyscy pokonali dystans 36 km

Rajd miał na celu uczczenie pamięci poległych w obronie ojczyzny, uczczenie pamięci dyrektora okręgowego Lasów Państwowych w Krakowie Stanisława Majewskiego i nadleśniczego Tadeusza Irzabka, promowanie postaw patriotycznych oraz promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

Uczestnicy wystartowali spod pomnika spadochroniarzy przy rozwidleniu ul. Płazowskiej z ul. Grunwaldzką, następnie udali się na cmentarz wojenny nr 327 na cmentarzu parafialnym w Niepołomicach, cmentarz wojenny nr 329 w Niepołomicach Podborzu, zbiorową mogiłę ludności żydowskiej rozstrzelanej przez hitlerowców w sierpniu 1942 roku, pomnik na Kozich Górkach, cmentarz wojenny nr 325 na Sitowcu, obeliski upamiętniające Stanisława Majewskiego i Tadeusza Irzabka, cmentarz wojenny na Osikówce upamiętniający bohaterów

września 1939, a następnie pod pomnik War Memorial poświęcony pamięci ofiar wojny. Tutaj zakończono rajd.

We wszystkich miejscach zapalono znicze i złożono wiązanek kwiatów, po-

łożono symboliczny kamień – zgodnie z tradycją żydowską. Ponadto podczas rajdu przeprowadzono konkurencje rekreacyjne oraz test historyczny.

Wydarzenie dofinansowane ze środków gminy Niepołomice.

Leon Pitucha

prezes Ogniska TKKF Wiarus
Fot. Albert Szkutnik

Pierwszoklasiści ruszają w podróż ku wiedzy

Wrzesień i październik to w szkołach czas formowania klas i ślubowania nowych uczniów. W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Niepołomicach Uroczyste Pasowanie na Pierwszoklasistę odbyło się 11 października. Motywem przewodnim była podróż pociągiem, która symbolizuje edukację jako pełną przygodę, wiedzy i wyzwań drogę ku przyszłości

Uczniowie pierwszych klas z uśmiechami na twarzach wkroczyli na swój szkolny peron, aby wyruszyć w pełną fascynujących odkryć przygodę. Każda lekcja to nowa stacja, każde wyzwanie – przy-

stanek, który zbliża ich do pełniejszego zrozumienia świata.

Dyrektor Zbigniew Stawarz uroczystości pasował każdego z uczniów na pełnoprawnego pierwszoklasistę, dotyka-

jąc ramienia symbolicznym ołówkiem, a wicedyrektor Anna Marzec wręczała świeżo upieczonym uczniom pamiątkowe dyplomy. Radość na twarzach dzieci oraz dumą w oczach rodziców i nauczycieli towarzyszyły tej wzruszającej chwili.

W ten sposób dzieci wyruszyły w podróż, która rozpoczyna się w murach szkolnych, ale nie kończy się po odebraniu świadectwa. To droga, która prowadzi przez całe życie, uczy nas nowych umiejętności, rozbudza ciekawość i pomaga odkrywać, kim naprawdę jesteśmy.

Tego dnia obchodziliśmy również Dzień Edukacji Narodowej, który jest okazją do podziękowania nauczycielom za ich codzienną pracę i poświęcenie. Nauczyciele każdego dnia pełnią rolę przewodników, wskazując swoim podopiecznym kolejne stacje na drodze edukacyjnej podróży.

Pierwszoklasistom życzymy, aby ich podróż przez świat wiedzy była pełna odkryć i satysfakcji, a nauczycielom – nieustającej inspiracji, cierpliwości i siły do kształtowania przyszłych pokoleń.

Agnieszka Karcz

Zespół Szkolno-Przedszkolny
w Niepołomicach
Fot. Sylwia Nowak

Uczyli się udzielania pierwszej pomocy

23 października Zespół Szkolno-Przedszkolny w Suchorabie odwiedził ratownik medyczny z Krakowskiego Centrum BHP Safety-Service. Spotkanie odbyło się w ramach wieloletniej współpracy szkoły z firmą MAN Trucks – jako część edukacji dla bezpieczeństwa.

Ratownik przybliżył uczniom podstawowe zasady postępowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia oraz zademonstrował prawidłowe przeprowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej, na którą składa się uciskanie klatki piersiowej i sztuczne oddychanie. Uświadomił uczniom znaczenie tzw. złotych minut, które ratują życie poszkodowanego. Przypomniat też ważne telefony alarmowe.

Uczniowie chętnie wzięli udział w ćwiczeniach, wykonując podstawowe czynności ratownicze pod okiem fachowca.

Joanna Bajer

nauczycielka, koordynatorka współpracy z firmą MAN
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Suchorabie

Nauczyciel to też uczeń

Nie tylko uczniowie rozpoczynają naukę we wrześniu. Również nauczyciele chcą doskonalić swoje umiejętności. W ramach projektu „Języki obce, nowe technologie i przyroda drogą do rozwoju naszej szkoły” wzięłam udział w tygodniowym kursie metodycznym na wyspie Lindau w Bawarii. Koncentrował się on na doskonaleniu języka niemieckiego na poziomie C1 oraz rozwijaniu umiejętności metodycznych w nauczaniu języka obcego

Kurs odbył się w ramach programu Erasmus+. To szansa na rozwój zawodowy, edukacyjny i osobisty. Dzięki nowym umiejętnościom, zdobytej wiedzy i nowym doświadczeniom uczestnicy mogą efektywniej przekazywać wiedzę swoim uczniom.

Program zajęć był dobrze zorganizowany, dzięki czemu codziennie zdobywaliśmy nowe umiejętności. Pierwszą część każdego dnia stanowiły lekcje językowe, które koncentrowały się na doskonaleniu komunikacji, poprawności gramatycznej oraz poszerzaniu słownictwa. Drugą część dnia poświęcona była zagadnieniom metodycznym. Uczestnicy poznawali nowoczesne techniki nauczania języka obcego, w tym zastosowanie technologii w edukacji, naukę przez gry i zabawy językowe, a także metody kształcenia zorientowane na komunika-

cję. Dyskutowaliśmy o najnowszych trendach w nauczaniu, wymienialiśmy się doświadczeniami i dobrymi praktykami.

Anna Marzec

Zespół Szkolno-Przedszkolny
w Niepołomicach

Europejski Dzień Języków Obcych

Grupa młodzieży ze szkoły Frydenhøjskolen z Kopenhagi odwiedziła pod koniec września Zespół Szkolno-Przedszkolny w Niepołomicach. Była to okazja do świętowania Europejskiego Dnia Języków Obcych w międzynarodowym gronie i szansa dla uczniów na sprawdzenie umiejętności komunikowania się w językach obcych

Uczestniczyli oni wspólnie w lekcjach matematyki, języka polskiego, geografii i wychowania fizycznego oraz wykonali pracę projektową dotyczącą życia młodego Polaka. W programie były też warsztaty w Piekarni Sztuki, wizyta w Młodzieżowym Obserwatorium Astronomicznym, zwiedzanie Zamku Królewskiego, Muzeum Fonografii, kościoła parafialnego, spacer po Niepołomicznych Błoniach.

Projekt koordynowały członkinie krakowskiego oddziału Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Niemieckiego: Anna Marzec i Katarzyna Danilewska oraz organizacja AUBIKO.

Małgorzata Grodowska

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Niepołomicach

Patronat honorowy Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice Michała Hebdy

KONCERT

JUBILEUSZOWY

30 lat działalności

CHÓRU

CANTATA

30 listopada 2024 r. godz. 17:00

Piwnica Gotycka

Zamku Królewskiego w Niepołomicach

wystąpią

chór **CANTATA** z Niepołomic

kwartet **COMITANTE**

pod dyrekcją

MAKSYMILIANA ŻELAZNEGO

gość specjalny

JĘDRZEJOWSKI CHÓR MIEJSKI

pod dyrekcją

ALICJI GAWĘŁ - KRAMARZ

WSTĘP WOLNY

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym MiG Niepołomice,
Powiatu Wielickiego i Województwa Małopolskiego

Uczniowie rozdawali odblaski

Uczniowie Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi w Zabierzowie Bocheńskim włączyli się w działania promujące bezpieczeństwo na drodze. W ramach Ogólnopolskiego Konkursu „Odblaskowa Szkoła” 12 października rozdawali odblaski mieszkańcom swojej miejscowości

To inicjatywa, której celem jest promowanie używania elementów odblaskowych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Szkoły z całego kraju konkurują w organizacji kreatywnych działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa drogowego. Zabierzów Bocheński włączył się do tego programu, organizując akcje, które angażują nie tylko uczniów, ale i społeczność lokalną.

Uczniowie, wyposażeni w odblaski, uśmiechem i dobrym słowem zachęcali przechodniów do noszenia tych małych, ale niezwykle ważnych elementów, tłumacząc, że mogą uratować życie. Wyjaśniali, jak ważne jest noszenie odblasków w miejscowościach, gdzie piesi często poruszają się po nieoświetlonych drogach.

To niezwykle ważne, by dzieci od najmłodszych lat uczyły się, jak dbać o swoje bezpieczeństwo na drodze. Takie akcje mają ogromne znaczenie, bo nie tylko przypominają o konieczności noszenia odblasków, ale również budują świadomość wśród społeczności – mówi jedna z nauczycielek zaangażowanych w organizację wydarzenia.

Aleksandra Mikrut, Karolina Grochot

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi w Zabierzowie Bocheńskim

Wycieczka rowerowa po puszczy

Uczniowie klas V-VIII z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Zakrzowie wzięli udział w wycieczce rowerowej zorganizowanej przez nauczycieli wychowania fizycznego

Miejszem docelowym był Wężowy Staw zlokalizowany w Puszczy Niepołomickiej. Trasa liczyła 40 km i prowadziła przez: Staniątki, Kozie Górki (miejsce pamięci okupacji hitlerowskiej w Polsce), Wężowy Staw, Jednostkę Wojskową nr 2515, Rynek w Niepołomicach oraz Kopiec Grunwaldzki.

Kolejna wyprawa planowana jest na wiosnę.

Tomasz Drabik

nauczyciel wychowania fizycznego, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zakrzowie

Uczniowie dzielą się czasem, talentem i empatią

Wolontariat w Zespole Szkół im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Niepołomicach – dzisiaj i... przed laty

Wydarzenie Pola Chwały, które co roku odbywa się w Niepołomicach, to nie tylko święto historii i rekonstrukcji, ale także doskonała okazja do pokazania, jak ważna jest współpraca lokalnej społeczności. W tegorocznej edycji nie mogło zabraknąć młodzieży z Zespołu Szkół im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Niepołomicach, która w ramach wolontariatu – od kilkunastu już lat odgrywa ważną rolę w organizacji i wsparciu imprezy.

Grupa młodych ludzi, pełnych entuzjazmu i zaangażowania, wprowadza atmosferę uprzejmości i młodzieńczej radości. Uczniowie, wyróżniający się wysoką kulturą osobistą i profesjonalnym podejściem, wspierają organizatorów w różnych zadaniach – od przywitania gości, przez pracę w biurze rejestracji, aż po obsługę techniczną. Młodzież rozdaje informacje, odpowiada za koordynację ochrony, dba o porządek i bezpieczeństwo.

Inwestycja w przyszłość

Zaangażowanie uczniów Zespołu Szkół im. Ojca Świętego Jana Pawła II to nie tylko cenny wkład w organizację lokalnej imprezy, ale również ważny krok w ich rozwoju. To cenne doświadczenie pozwala im nie tylko lepiej zrozumieć specyfikę różnych zawodów, ale także rozwija kluczowe kompetencje takie jak: komunikacja, zarządzanie czasem, praca zespołowa czy odpowiedzialność. To ważny krok w kształtowaniu przyszłej kariery, ponieważ młodzież uczy się, jak funkcjonować w lokalnym środowisku oraz jak z entuzjazmem i profesjonalnie realizować powierzone zadania.

Długa tradycja wolontariatu

Dzięki wolontariatowi uczniowie mają szansę zdobyć umiejętności, które będą im pomocne na rynku pracy i w relacjach z innymi. Wolontariat – przez to, że jest pracą na rzecz społeczno-

Akcja sadzenia drzew w Puszczy Niepołomickiej, zdegradowanej rabunkową gospodarką okupanta. Zdjęcia, datowane na wiosnę 1945 roku, pochodzą z archiwum Zofii Sieradzkiej-Biniewskiej

ści – jest również inwestycją w swoją przyszłość.

Zespół Szkół ma długą tradycję stwarzania swoim uczniom okazji do aktywności – od zarania swojego ist-

nienia, to znaczy: od 1945 roku. Dawniej – w latach 50. i 60. – nazywano to kształtowaniem postaw społecznych; w latach 80. i 90. – postaw obywatelskich; ostatnimi laty – wyzwalaniem

Opiekunką wolontariatu jest Barbara Daniec-Kapałka. Wspiera ją Sylwia Galas, która jest doradcą zawodowym i opiekunką samorządu uczniowskiego.

empatii. Wszystkie te określenia łączy jedno: aktywność, kreatywność, otwartość na drugiego człowieka, umiejętność pracy w grupie.

Takimi umiejętnościami wykazywali się nasi absolwenci, którym zawdzięczamy dzisiejsze Niepołomice.

Historia Niepołomic ostatnich 80 lat jest historią działań ludzi, którzy swój los potrafili skutecznie wziąć we własne ręce. To nie tylko inicjatywa założenia liceum czy zorganizowanie jedyne w Polsce Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego. To efektywna i efektowna – bo wielokrotnie doceniana i nagradzana – praca samorządu lokalnego, który od wielu pokoleń składa się w przeważającej mierze z absolwentów naszej szkoły.

Przedsiębiorcy i prywatni inwestorzy, pracownicy urzędu i domów kultury, fundacje i stowarzyszenia działające na terenie naszej gminy, akcje społeczne i charytatywne, najwyższe stanowiska we władzach lokalnych, wojewódzkich i państwowych, sportowcy i działacze, laureaci olimpiad i zawodów, organizatorzy imprez i warsztatów – to ludzie, którzy potrafią dzielić się swoim talentem, czasem i empatią.

W większości przypadków swoje pierwsze kroki społecznikowo-wolontariackie stawiali w niepołomickim liceum, które i dziś – zgodnie z wieloletnią tradycją, każdemu, kto tylko zechce z tego skorzystać, jest w stanie stworzyć warunki do spełniania się.

Przepis na dobrą szkołę

Tylko w ciągu minionego roku w ramach szkolnego wolontariatu młodzież mogła się odnaleźć w wielu akcjach. Organizowano m.in. zbiórki charytatywne dla polskich rodzin na Litwie, na rzecz misji w Afryce i na budowę Centrum Dziecka w Kamerunie; przygotowano paczki na spotkanie małych mieszkańców Niepołomic ze św. Mikołajem oraz zorganizowano kiermasz bożonarodzeniowy, z którego dochód przeznaczono na pomoc w leczeniu Szymona, mieszkańca Niepołomic walczącego z białaczką, a także zbiórkę na leczenie Fabiana, podopiecznego fundacji na rzecz osób niewidomych i niepełnosprawnych Pomóż i Ty.

Akcja sadzenia żonkili przed budynkiem Zespołu Szkół im. Ojca Św. Jana Pawła II

Wolontariusze pomagają w Środowiskowym Domu Samopomocy w Niepołomicach

Ten rok szkolny też zaczął się aktywnie – zebrano dary dla powodzian, posadzono żonkile w szkolnym ogrodzie jako przygotowanie do akcji Pola nadziei wspierającej Hospicjum św. Łazarza w Krakowie oraz zapoczątkowano kolejny rok współpracy ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Niepołomicach...

Nauka i praca, edukacja i wychowanie, samorealizacja i wolontariat – oto przepis na dobrą szkołę, o której od wielu lat w środowisku lokalnym mówi się, że jest to „Nasza szkoła”.

Zachęcając nie tylko do przywoływania wspomnień, ale i do dzielenia się doświadczeniem z młodszym pokoleniem, zapraszamy wszystkich absolwentów „Naszej szkoły” na uroczyste obchody jubileuszu 80-lecia jej istnienia!

Paulina Szewczyk,
Sylwia Galas
Fot. archiwalne, Sylwia Galas,
Barbara Daniec-Kapałka

NIEPOŁOMICE

Honorowy Patronat
Burmistrz Miasta
i Gminy Niepołomice

Honorowy Patronat
Muzeum Niepołomickie
Zamek Królewski
w Niepołomicach

Zaproszenie

do udziału w III Gminnym Rodzinnym Konkursie Plastycznym
pt. „Szopka w stylu krakowskim”

Konkurs skierowany do uczniów Szkół
Podstawowych z naszej gminy z rodzinami

Organizator
Szkoła Podstawowa nr 1 im.
Tadeusza Kościuszki w
Niepołomicach

Gdzie złożyć prace? W Muzeum Niepołomickim w Zamku Królewskim

Kiedy złożyć prace? Od 9.12.2024r. do 15.12.2024r.

Kiedy ekspozycja będzie dostępna dla zwiedzających?

Od 16.12.2024r. do 31.01.2025r.

Jaka powinna zostać zastosowana technika wykonania?

Praca przestrzenna

Ile prac z jednej placówki? Bez ograniczeń

**REGULAMIN
NA STRONIE**
www.sp1niepolomice.pl

Podróże z klasą

24 i 25 października uczniowie klas siódmych i ósmych Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Staniątkach wzięli udział w wycieczce zorganizowanej w ramach ministerialnego projektu „Podróże z klasą”. Jej celem było poznanie historii i kultury malowniczych terenów Sandomierza, Kazimierza Dolnego i Lublina

Pierwszego dnia uczniowie rozpoczęli zwiedzanie od Sandomierza, katedry z XIV wieku oraz kościoła św. Jakuba. Podczas spaceru po starówce mieli

okazję zobaczyć Bramę Opatowską oraz inne zabytki tego miasta. Niezapomnianym punktem programu była wizyta w zbrojowni rycerskiej i Muzeum

Diecezjalnym Dom Długosza. Następnie grupa przejechała do Kazimierza Dolnego. Uczniowie wspięli się na Górę Trzech Krzyży, skąd roztacza się malowniczy widok na Wisłę i okoliczne tereny. Całości dopełniły spacer po urokliwym rynku i wizyta w kościele.

Następny dzień rozpoczął się od spaceru po Parku Zdrojowym w Nałęczowie. To malownicze miejsce sprzyjało odpoczynkowi przed dalszym zwiedzaniem. Kolejnym punktem na trasie był Lublin, gdzie uczniowie zwiedzili m.in. Kaplicę Św. Trójcy, Stare Miasto, bazylikę oo. dominikanów, Rynek, Wieżę Trynitarскую, Bramę Krakowską, a na koniec Muzeum Narodowe w Lublinie, gdzie mogli zobaczyć cenne zbiory sztuki oraz dowiedzieć się więcej o historii regionu.

Wycieczka była nie tylko okazją do poznania pięknych miejsc, ale także do integracji i wspólnego spędzenia czasu. Co wieczór po kolacji wszyscy dzielili się swoimi wrażeniami i spostrzeżeniami. Projekt został w 80 proc. sfinansowany z programu „Podróże z klasą”, realizowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Magdalena Madej

wicedyrektor Szkoły Podstawowej w Staniątkach

Pierwsze zajęcia z musztry policyjnej

Uczniowie klas o profilu policyjnym w Zespole Szkół im. Ojca Św. Jana Pawła II wzięli 30 października udział w pierwszych zajęciach musztry policyjnej. Miały one na celu zapoznanie się z podstawowymi komendami zakończonymi przyjęciem właściwej postawy lub wykonaniem właściwej czynności. Ćwiczenie musztry jest jednym z elementów wyszkolenia w ramach nauki w klasie o profilu policyjnym.

Jerzy Groński

nauczyciel edukacji policyjnej

Fot. Sylwia Galas

Dziady i słowiańskie nuty

*Gdy zmierzch nastanie,
rozpalę ogień na rozstaju dróg.
Ażeby utopce i zmory
wyjść na świat nie mogły.
A Ty, przechodniu,
w ogień wrzuc gałąź zieloną.
A żeby dusze przekłete pokutę spełniły.
Dziś noc Dziadów.*

Historia, obrzędowość i tradycja wpływa na nas, na to, jak postrzegamy świat i ludzi dzisiaj. Warto zagłębić się w nich, poznać, aby to rozumienie było prostsze. Takie zadanie stawia przed sobą Stowarzyszenie Jaruna z Niepołomic. Kolejną inicjatywą były Dziady, zorganizowane w niedzielę 27 października.

Zgodnie z tradycją ludową, każde przesilenie w naturze, czy to jesienne, czy też wiosenne, było czasem siłowania się dwóch mocy – światła i ciemności. Jesień sprzyjała temu szczególnie, granica między światem żywych i zmarłych miała być nikła, a dusze przodków powracały do swoich domów.

Inspirowane takimi powodami Stowarzyszenie Jaruna zabrało chętnych w podróż w czasy, kiedy świat tłumaczyły słowiańskie podania i mity. Wraz z Drużyną Rujewit zaprosili na inscenizację obrzędu słowiańskich Dziadów z poczęstunkiem oraz na warsztaty tańca, śpiewu i klimatyczny koncert zespołu Daj Ognia.

Projekt „Historia bliżej z Jaruną” jest finansowany ze środków gminy Niepołomice.

Małgorzata Juszczyk

Stowarzyszenie Jaruna

Fot. Jędrzej Krzyszkowski,
ze zbiorów Stowarzyszenia Jaruna

Spotkanie aktywnych seniorów

Tegoroczna, siódma już Senioriada, zorganizowana 13 października w Niepołomicach miała nieco inny charakter niż poprzednie. Oprócz tradycyjnych już sportowych rywalizacji, w programie znalazły się wykłady i spacer.

W Senioriadzie uczestniczyli przedstawiciele Uniwersytetów Trzeciego Wieku z Niepołomic, Kłaja i Wieliczki

oraz członkowie gminnych organizacji działających na rzecz seniorów.

Pogoda splotała organizatorom figla, ale deszcz nie pokrzyżował planów i dobry humor dopisywał. Zainteresowani podróżami i kulturą mieli okazję wysłuchać wykładu dr Joanny Wardęgi na temat Mongolii – jej kulturowego i przyrodniczego bogactwa. Następnie zorganizowano rozgrywki sportowe, a ponadto

historyczny spacer śladami historii Niepołomic z Krzysztofem Sojką.

Stowarzyszenie Jaruna zorganizowało grę terenową, podczas której można było dowiedzieć się sporo na temat życia codziennego Słowian. Nie zabrakło też biesiady oraz części muzycznej – zagrała kapela Ferajna z Niepołomic.

Wydarzenie zorganizowali Uniwersytet Trzeciego Wieku w Niepołomicach i Stowarzyszenie Propagujące Idee Kazimierzowskie we współpracy z Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa, Zamkiem Królewskim w Niepołomicach sp. z o.o. i Stowarzyszeniem Niepołomice Biegają, a także z pomocą wolontariuszy z niepołomickiej „Dwójki”.

Projekt „Aktywny Senior” został zrealizowany ze środków gminy Niepołomice.

Mieczysław Janusz Jagła

UTW Niepołomice

Małgorzata Juszczak

Stowarzyszenie Propagujące

Idee Kazimierzowskie

Akademia Młodego Lidera w Europejskiej Stolicy Młodzieży

Młodzież biorąca udział w projekcie Akademia Młodego Lidera uczestniczyła pod koniec października w wizycie studyjnej w Lublinie. Dlaczego akurat w tym mieście? Lublin w ubiegłym roku był Europejską Stolicą Młodzieży. Od kilku lat funkcjonują tu Szkolne Budżety Obywatelskie. Działają przestrzenie młodzieżowe prowadzone przez organizacje pozarządowe, a młodzi ludzie z pomysłami mogą otrzymać mikrogranty na ich realizację. Poza tym to niezwykle piękne i ciekawe miasto

Wizytę rozpoczęliśmy od Baobabu. To kilkupiętrowy budynek w całości udostępniony na działania integracyjne i pomocowe dla migrantów i uchodźców. Działa tu wielojęzyczna biblioteka, prowadzone są kursy językowe i warsztaty dla majsterkowiczów.

Kolejnym punktem wycieczki było HEJ! Przestrzeń Młodych, miejsce trochę podobne do Laboratorium Aktywności Społecznej w Niepołomicach. Dzieci i młodzież przychodzą do tu odrabiać lekcje, pograć w planszówki, poczekać w przerwie pomiędzy lekcjami. W HEJ! spotkaliśmy się z Agatą z Młodzieżowej Rady Miejskiej Lublina oraz paniami z Urzędu Miasta, które omówiły Szkolne Budżety Obywatelskie. Następnie udaliśmy się do Centrum Spotkania Kultur, gdzie Ola ze Stowarzyszenia Ulica Krótka opowiedziała o mikrograntach dla młodzieży.

Nocowaliśmy w hotelu Ilan – miejscu, w którym przed wojną znajdowała się żydowska wyższa szkoła talmudyczna. Po kolacji zwiedziliśmy Muzeum Historii Jesziwy Mędrców Lublina oraz synagogę przylegającą do hotelu.

Kolejny dzień to poznanie historii Lublina z Kingą, przewodniczką specjalizującą się w miejskich legendach. Zwiedziliśmy Stare Miasto, zamek i skarbiec archidiecezjalny.

Na koniec odwiedziliśmy Punkt Kultury, kolejną Przestrzeń Młodych, prowadzoną przez organizację pozarządową. Obejrzelśmy murale i miejsca działań plenerowych prowadzonych przez Tymka i Natalię z Fundacji Dobrych Pomysłów.

Z wycieczki wracaliśmy z przekonaniem, że Lublin to miasto bardzo otwarte i przyjazne dla osób młodych, dające możliwości i przestrzeń do re-

Uczestnicy projektu oglądają murale namalowane przez młodzież

Uczestnicy Akademii Młodego Lidera podczas zwiedzania Starego Miasta w Lublinie

alizacji różnych pomysłów. Niektóre z nich wspólnie z uczestnikami Akademii planujemy wprowadzić również w Niepołomicach.

Projekt Akademia Młodego Lidera realizowany jest ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Roz-

woju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy na lata 2022-2033.

Paweł Pawłowski
Fundacja Lepsze Niepołomice

Kobiety w różnych barwach

Po raz piąty uśmiechnięta i energiczna kobieta zdominowała na chwilę niepołomickie Błonia. Wcześniej Kobieta była Odwagą, Wrażliwością, Mądrością, Rozkwitała. Tym razem 12 października pokazała swoje różnorodne barwy, bo nacisk położyliśmy na emocje, zdrowie psychiczne i budowanie własnego dobrostanu, co jest kluczowe dla zachowania zdrowia fizycznego

Szukaliśmy sposobów, jak emocje czytać, nazywać i jak pozwolić sobie na ich przeżywanie. Popatrzeć na nie jak na różnorodne barwy, które się uzupełniają i tworzą nam rzeczywistość odczuwania, reagowania i działania.

Na starcie pojawiło się dwa razy więcej uczestniczek niż było zapisanych na listach, panie i dziewczyny przyprowadziły swoich mężów, synów, partnerów.

Tradycyjnie był spacer albo marsz, albo bieg – każdy decydował, co mu najbardziej odpowiada. Było coś smakowitego i zdrowego, warsztaty z rękodzieła z dynią w roli głównej, ponadto relaksacyjne aromaty i olejki oraz upominki – ciasteczka z dobrym słowem od dzieci z Przystani i słodkości przygotowane przez podopiecznych Fundacji Cor Meum.

Każdy uczestnik mógł też zobaczyć

piękne fotografie z sesji zdjęciowej kampanii #pomacajsie. Jej bohaterki to panie, które na co dzień walczą z nowotworem. To kampania siły, energii, piękna i wrażliwości kobiet, które pokazują, że troska o własne zdrowie jest ważna, a choroba nie musi ograniczać, a czasami motywuje jeszcze bardziej. My szczególnie podziwialiśmy zdjęcie Kasi, niepołomiczanki, która wraz ze Spółdzielnią Myśli Kobiecej wystawę do nas sprowadziła i obecnie możemy ją zobaczyć w Piekarni Sztuki.

Małgorzata Juszczyk

Fot. Bartłomiej Kietbania

BARWY ŚWIATA

RYTMY GORĄCEJ ANDALUZJI

Organizator: **Stowarzyszenie Ars Ypsilon**
Kierownictwo artystyczne: **Mikołaj Blajda**
Koordynacja: **Elżbieta Kumor**
Projekt finansowany z budżetu **Gminy Niepołomice**

8 GRUDNIA 2024 GODZ. 17.00

Zamek Królewski w Niepołomicach
Wstęp wolny

Kino Ważka REPERTUAR LISTOPAD

2 listopada, sobota

11:00 ELLI I EKIPA STRASZAKÓW (dubbing) | b.o.
13:00 KICIA KOCIA W PRZEDSKOŁU | b.o.
14:15 TATAMI (napisy) | +15 lat
16:30 OJCIEC ROKU (napisy) | +15 lat
19:00 THE BIRTHDAY PARTY: BUNT W NIEBIE (napisy) | +15 lat

3 listopada, niedziela

11:00 BASIA. JESTEM W SAM RAZ | +4 lata
12:30 ELLI I EKIPA STRASZAKÓW (dubbing) | b.o.
14:30 TATAMI (napisy) | +15 lat
16:45 OJCIEC ROKU (napisy) | +15 lat
19:00 KONKLAWĘ (napisy) | +13 lat | PRZEDPREMIERA

4 listopada, poniedziałek

15:30 ELLI I EKIPA STRASZAKÓW (dubbing) | b.o.
17:15 TATAMI (napisy) | +15 lat
19:30 OJCIEC ROKU (napisy) | +15 lat

5 listopada, wtorek

15:30 TATAMI (napisy) | +15 lat
17:30 ELLI I EKIPA STRASZAKÓW (dubbing) | b.o.
19:30 OJCIEC ROKU (napisy) | +15 lat

6 listopada, środa

15:30 ELLI I EKIPA STRASZAKÓW (dubbing) | b.o.
17:15 OJCIEC ROKU (napisy) | +15 lat
19:40 TATAMI (napisy) | +15 lat | KLUB FILMOWY WAŻKA

7 listopada, czwartek

15:30 TATAMI (napisy) | +15 lat
17:30 ELLI I EKIPA STRASZAKÓW (dubbing) | b.o.
19:30 OJCIEC ROKU (napisy) | +15 lat

8 listopada, piątek

15:00 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat
17:30 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat
20:00 KONKLAWĘ (napisy) | +13 lat

9 listopada, sobota

11:00 PADDINGTON W PERU (dubbing) | +6 lat | PRZEDPREMIERA
13:30 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat
16:00 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat
18:30 KONKLAWĘ (napisy) | +13 lat

10 listopada, niedziela

11:00 BASIA. JESTEM W SAM RAZ | +4 lata
12:15 PADDINGTON W PERU (dubbing) | +6 lat | PRZEDPREMIERA
14:30 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat
17:00 KONKLAWĘ (napisy) | +13 lat
19:30 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat

12 listopada, wtorek

15:00 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat
17:20 KONKLAWĘ (napisy) | +13 lat
19:45 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat

13 listopada, środa

15:00 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat
17:20 KONKLAWĘ (napisy) | +13 lat
19:45 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat

14 listopada, czwartek

15:00 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat
17:20 KONKLAWĘ (napisy) | +13 lat
19:45 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat

15 listopada, piątek

16:15 KICIA KOCIA POD CHOINKĘ | b.o.
17:30 PADDINGTON W PERU (dubbing) | +6 lat
19:45 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat

16 listopada, sobota

11:00 KICIA KOCIA POD CHOINKĘ | b.o.
12:30 PADDINGTON W PERU (dubbing) | +6 lat
14:45 O-BI O-BA: KONIEC CYWILIZACJI | +15 lat | KRÓTKA HISTORIA POLSKIEGO KINA
16:30 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat
19:00 THE BIRTHDAY PARTY: BUNT W NIEBIE (napisy) | +15 lat

17 listopada, niedziela | EUROPEJSKI DZIEŃ KINA ARTYSTYCZNEGO

11:00 KICIA KOCIA POD CHOINKĘ | b.o.
12:30 PADDINGTON W PERU (dubbing) | +6 lat
15:00 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat
17:30 GRAND TOUR (napisy) | +15 lat | PRZEDPREMIERA
20:00 SIMONA KOSSAK | +15 lat | PRZEDPREMIERA

18 listopada, poniedziałek

16:00 KICIA KOCIA POD CHOINKĘ | b.o.
17:15 PADDINGTON W PERU (dubbing) | +6 lat
19:30 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat

19 listopada, wtorek

16:00 KICIA KOCIA POD CHOINKĘ | b.o.
17:15 PADDINGTON W PERU (dubbing) | +6 lat
19:30 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat

20 listopada, środa

16:00 KICIA KOCIA POD CHOINKĘ | b.o.
17:15 PADDINGTON W PERU (dubbing) | +6 lat
19:30 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat

21 listopada, czwartek

16:00 KICIA KOCIA POD CHOINKĘ | b.o.
17:15 PADDINGTON W PERU (dubbing) | +6 lat
19:30 LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY | +13 lat

22 listopada, piątek

16:00 PADDINGTON W PERU (dubbing) | +6 lat
18:00 LAS | +15 lat
20:00 SIMONA KOSSAK | +15 lat

23 listopada, sobota

11:00 TREFLIKI RATUJĄ ŚWIĘTA | +4 lata | PRZEDPREMIERA
12:15 PADDINGTON W PERU (dubbing) | +6 lat
14:30 KICIA KOCIA POD CHOINKĘ | b.o.
15:45 LAS | +15 lat
17:30 MY, NASZE ZWIERZĘTA I WOJNA (napisy) | +15 lat
19:30 SIMONA KOSSAK | +15 lat

24 listopada, niedziela

11:00 TREFLIKI RATUJĄ ŚWIĘTA | +4 lata | PRZEDPREMIERA
12:15 PADDINGTON W PERU (dubbing) | +6 lat
14:30 KICIA KOCIA POD CHOINKĘ | b.o.
15:45 LAS | +15 lat
17:30 MY, NASZE ZWIERZĘTA I WOJNA (napisy) | +15 lat
19:30 SIMONA KOSSAK | +15 lat

25 listopada, poniedziałek

15:30 LAS | +15 lat
17:15 PADDINGTON W PERU (dubbing) | +6 lat
19:30 SIMONA KOSSAK | +15 lat

26 listopada, wtorek

15:30 LAS | +15 lat
17:15 PADDINGTON W PERU (dubbing) | +6 lat
19:30 SIMONA KOSSAK | +15 lat

27 listopada, środa

16:00 PADDINGTON W PERU (dubbing) | +6 lat
18:00 SIMONA KOSSAK | +15 lat | KLUB FILMOWY SENIORA
20:15 LAS | +15 lat

28 listopada, czwartek

15:30 LAS | +15 lat
17:15 PADDINGTON W PERU (dubbing) | +6 lat
19:30 SIMONA KOSSAK | +15 lat

29 listopada, piątek

14:00 TREFLIKI RATUJĄ ŚWIĘTA | +4 lata
15:15 VAIANA 2 (dubbing) | +6 lat
17:15 VAIANA 2 (dubbing) | +6 lat
19:30 SIMONA KOSSAK | +15 lat

30 listopada, sobota

11:00 TREFLIKI RATUJĄ ŚWIĘTA | +4 lata
12:30 VAIANA 2 (dubbing) | +6 lat
15:00 VAIANA 2 (dubbing) | +6 lat
17:15 SIMONA KOSSAK | +15 lat
19:30 THE BIRTHDAY PARTY: BUNT W NIEBIE (napisy) | +15 lat

Nowe władze PTG Sokół wybrane

10 października w siedzibie Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego Sokół w Niepołomicach odbyło się walne zebranie członków stowarzyszenia. W wyniku obrad jednogłośnie wybrano nowego prezesa – Roberta Szewczyka oraz uzupełniono skład zarządu o Annę Gibałę i Macieja Dominika

Podczas zebrania ustępujący prezes Stanisław Kracik zdał sprawozdanie ze swojej dwuletniej działalności

Podczas obrad ustępujący prezes Stanisław Kracik podsumował okres swojej kadencji. Przypomniał, że objął funkcję z zamiarem jej pełnienia przez rok, a jego celem było uporządkowanie spraw organizacyjnych stowarzyszenia.

Jego plany zostały jednak zrewidowane przez niespodziewany wybuch wojny w Ukrainie, co sprawiło, że obiekt PTG Sokół stał się centrum pomocy dla uchodźców. Obecnie sytuacja powróciła do normy, a Towarzystwo działa prężnie, rozwijając swoją ofertę. Dlatego prezes zdecydował się ustąpić. Rezygnację z funkcji złożył również skarbnik Jakub Paluch.

Sekcje PTG Sokół

- gimnastyka artystyczna,
  - kung-fu,
  - boks dla dorosłych i dla młodzieży,
  - brazylijskie jiu-jitsu,
  - kettle,
  - samoobrona,
  - lekkoatletyka,
  - sekcja ogólnej sprawności ruchowej.
- Ćwiczy w nich ponad 200 osób.

Skład zarządu PTG Sokół

prezes: Robert Szewczyk
wiceprezes: Teresa Urban
skarbnik: Anna Gibała
członek zarządu: Maciej Dominik
sekretarz: Andrzej Pięta
naczelnik: Wojciech Włodarczyk

Prezes Kracik wyróżnił pracę naczelnika Wojciecha Włodarczyka, który aktywnie poszerza propozycje Sokoła o nowe sekcje i wydarzenia.

Podczas zebrania zatwierdzono sprawozdanie finansowe stowarzyszenia i udzielono zarządowi absolutorium. Następnie przystąpiono do wyboru nowych władz. Zgłoszono jedną kandydaturę na prezesa, Roberta Szewczyka. Została ona jednogłośnie przyjęta przez wszystkich 29 uczestników zebrania. W kolejnych głosowaniach do zarządu wybrano także Annę Gibałę i Macieja Dominika.

Szymon Urban

Niepołomiczanin Łukasz Wiciński, uczeń klasy 2 T1 w Zespole Szkół im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Niepołomicach, wraz z Aleksandrą Jantas ze Śledziejowic, uczennicą VIII LO w Krakowie, zajęli I miejsce w kategorii tańców standardowych w swojej klasie tanecznej na Ogólnopolskim Turnieju Tańca Towarzystw „Liga Polski Południowej”. Obydwoje reprezentują Szkołę Tańca Just Dance Wieliczka. Turniej odbył się w niedzielę 27 października w Ryglicach koło Tarnowa.

KOW

Nowe napisy „Odtóż telefon! ŻYJ!” pojawiły się w kilku miejscach w Niepołomicach. Przy tej okazji odnowiono te malowane wcześniej.

Pomagają w tym uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 im. Króla Kazimierza Wielkiego w ramach projektu Odblaskowa Szkoła.

MJ

Co robić, jeśli widzimy błąkające się zwierzę

Reagowanie mieszkańców na pojawiające się w ich okolicy błąkające się i zagubione zwierzęta cieszy, bo dowodzi, że nie jesteśmy obojętni, jest także formą pomocy dla tych zwierząt. Wyjaśniamy, w jaki sposób robić to odpowiedzialnie i jaka jest rola urzędu miasta

Gmina Niepołomice ma obowiązek zapobiegać bezdomności zwierząt na zasadach określonych w ustawie o ochronie zwierząt. Zakres tej opieki jest określany corocznie w „Programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Niepołomice”.

Realizując ten ustawowy obowiązek, zawarliśmy umowę ze schroniskiem dla bezdomnych zwierząt Psie Pole w Raclawicach.

Zwierzęta bezdomne to zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka i nie można ustalić ich właściciela bądź innej osoby, pod której opieką pozostawały.

W większości przypadków błąkające się psy mają właścicieli, nie są bezdomne, a jedynie nie zostały dopilnowane przez swoich właścicieli. Jeżeli właściciel zwierzęcia jest znany, należy powiadomić Straż Miejską lub komisariat policji. Właściciel zostanie pouczony, może też otrzymać mandat za brak sprawowania kontroli nad zwierzęciem.

Zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt osoba, która napotka porzuconego psa lub kota, w szczególności pozostawionego na uwięzi, ma obowiązek powiadomić o tym najbliższe schronisko dla zwierząt, straż gminną lub policję.

Zgłoszenia bezdomnych zwierząt z terenu gminy należy dokonywać do:

– **Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach**, Referat Ochrony Środowiska i Rolnictwa, w godzinach pracy, tj. w poniedziałki od 8.00 do 17.00, od wtorku do czwartku od 8.00 do 16.00, w piątki od 8.00 do 15.00 – pod nr. tel. (12) 250 94 01 lub 250 94 06,

– **Straży Miejskiej w Niepołomicach** pod nr. tel. (12) 281-02-04 lub 666-045-320, 666-045-325 (od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 20.00).

Mogą one dotyczyć:

– zwierząt bezdomnych (psy, koty lub zwierzęta gospodarskie);

– zwierząt bezdomnych i dziko żyjących oraz zwierząt prawnie chronionych, łownych, poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych;

– zwierząt martwych leżących na terenie publicznym (np. ulicy, poboczu drogi, na chodniku);

– zwierząt łownych, które wchodzą na tereny zabudowane (publiczne);

– kotów wolno żyjących do zabiegów sterylizacji lub kastracji oraz kotów wolno żyjących wymagających leczenia.

Poza godzinami pracy urzędu zgłoszeń należy dokonywać do:

– **Straży Miejskiej w Niepołomicach** pod nr. tel. (12) 281-02-04 lub 666-045-320, 666-045-325 (od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 20.00);

– w pozostałych godzinach, w dniach wolnych od pracy (soboty, niedziele) oraz w dniach świątecznych na **Komisariat Policji w Niepołomicach**.

Przy zgłoszeniu – zwłaszcza zwierząt rannych, po wypadkach komunikacyjnych lub padłych – należy podać jak najwięcej informacji, określić dokładne miejsce, gdzie je znaleziono oraz dane kontaktowe, które mogą być pomocne przy interwencji odpowiednich służb.

Ze strony gminy zapewniona jest całodobowa opieka weterynaryjna

– dla zwierząt bezdomnych (psów, kotów) oraz poszkodowanych w wypadkach drogowych na mocy umowy o współpracy z Przychodnią Weterynaryjną Dan-Vet w Niepołomicach,

– w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt dzikich, prawnie chronionych, łownych, całodobowa opieka realizowana jest poprzez Firmę KABAN Maciej Lesiak w Krakowie, – zapewniona jest również utylizacja padłych bezdomnych zwierząt (z terenu poboczy dróg, ulic i innych terenów gminnych, chodników) – również na podstawie umowy z Firmą KABAN.

Nie każdego kota można odłowić i przekazać do lecznicy czy do schroniska. Mowa o zwierzętach wolno żyjących. Do schroniska nie zgłaszamy zdrowych kotów wolno żyjących. Spotykamy je na podwórkach, w ogród-

W 2023 r. wydatki z budżetu gminy Niepołomice związane z opieką nad niebezpiecznymi zwierzętami wyniosły 235.924,12 zł (rok wcześniej: 176.357,77 zł). Kwota ta obejmuje wydatki na transport i pobyt zwierząt w schronisku oraz ich leczenie.

kach czy na terenach zielonych. Bytują w otoczeniu siedzib ludzkich, szukając schronienia i pożywienia. Zwierzęta te w większości urodziły się na wolności i nigdy nie były oswojone albo zostały porzucone i zdziczały. Najczęściej unikają kontaktu z człowiekiem i nie są dla niego niebezpieczne.

Pamiętajmy, że koty wolno żyjące:

- są elementem ekosystemu miejskiego i terenów wiejskich;
- mają prawo przebywać w miejscu swojego bytowania;
- nie mają właścicieli, więc nie są zwierzętami bezdomnymi;
- nie wolno ich odławiać w celu przesiedlenia;
- nie wolno ich krzywdzić, zabijać, straszyć, przeganiać i wywozić;
- nie wolno im ograniczać możliwości zdobycia pożywienia lub schronienia.

Kocie stada wolno żyjące można jednak zgłaszać w celu ich leczenia, jeśli tego wymagają albo w celu sterylizacji i kastracji. Zabiegi takie są finansowane przez urząd, żeby ograniczyć ich liczebność. Urząd wspomaga ponadto społecznych opiekunów kotów (zgłoszonych w urzędzie) i zaprasza chętnych mieszkańców do wspólnego działania.

Unikajmy jednak na własną rękę zabierania znalezionych chorych, rannych, potrąconych psów czy kotów, a także zwierząt dzikich i prawnie chronionych i przewożenia ich do przychodni weterynaryjnej. Każdy taki przypadek należy zgłaszać odpowiednim służbom.

Małgorzata Miśkiewicz

Referat Ochrony Środowiska i Rolnictwa
Fot. Christopher Alvarenga
Unsplash

POSZUKUJEMY DOMU DLA ZWIERZĄKÓW

ADOPCJA: tel. 534 884 174

NUTKA

Pięciomiesięczna kotka, łagodna, wesoła, poszukująca towarzystwa człowieka i zarazem akceptująca inne zwierzęta.

Nutka jest zdrowym kotem: została zaszczepiona i odrobaczona, potrafi już korzystać z kuwety.

KIMCZI

Pies, ma ok. 11 lat, waży ok. 10 kg. Jest spokojny, przyjaźnie nastawiony do ludzi. Ładnie chodzi na smyczy. Przebywa w schronisku Psie Pole od 7 marca 2023 roku.

ADOPCJA: tel. 793 993 779

ADOPTUJĄC JEDNO ZWIERZĘ NIE ZMIENISZ CAŁEGO ŚWIATA, ALE ZMIENISZ ŚWIAT TEGO ZWIERZĘCIA.

Spółeczność Zespołu Szkół
im. Ojca Świętego Jana Pawła II
w Niepołomicach

serdecznie zaprasza
Absolwentów
oraz osoby zatrudnione w szkole
w latach 1945-2024
do udziału w obchodach

Jubileuszu 80-lecia Liceum Ogólnokształcącego w Niepołomicach

które odbędą się

14 lutego 2025 r.

Na obchody Jubileuszu
składają się:

Masza Św. w Kościele Parafialnym
pw. Dziesięciutysięcy Męczenników
w Niepołomicach

Uroczysta gala w auli szkoły

Spotkanie Absolwentów
w obecnej siedzibie szkoły

15 lutego 2025 r.

Bal Absolwenta na Zamku Królewskim w Niepołomicach

Uczyli się rozumieć las.

Spotkanie w Nadleśnictwie Niepołomice

Spotkanie w ramach cyklu „Poznaj gospodarza – Zrozum las”, organizowanego przez Lasy Państwowe, odbyło się 14 października w Nadleśnictwie Niepołomice. Zostali na nie zaproszeni lokalni samorządowcy, przedstawiciele mediów, działacze społeczni oraz organizatorzy imprez sportowych w Puszczy Niepołomickiej

Gospodarzami byli: pełniący obowiązki nadleśniczego Bogusław Młynarczyk, jego zastępca Michał Wiecech oraz pracownicy nadleśnictwa.

Puszcza Niepołomicka dziś

Puszcza Niepołomicka to cenny kompleks leśny położony między rzekami Wisłą i Rabą. Składa się z 8 leśnictw, z których każde zarządza obszarem od 1200 do 1800 hektarów. Wyjątkiem jest niewielkie Leśnictwo Kłaj, w którym jednak znajduje się ważna szkółka leśna. Praca w puszczy to codzienność dla leśniczych i podleśniczych, ale większość zadań, takich jak wycinka czy nasadzenie, zlecana jest firmom zewnętrznym.

Podczas spotkania nie tylko przybliżono uczestnikom strukturę nadleśnictwa, ale także podzielono się ciekawostkami o historii lasu. Na przykład aż 47 proc. drzew w Puszczy to sosny posadzone w czasach rozbiorów oraz podczas II wojny światowej. Dominacja sosen to również efekt zmian hydrologicznych – osuszenie puszczy i regulacja koryta Wisły sprzyjają ich szybkiemu wzrostowi. Dorosły one do wieku rębności i są zastępowane innymi gatunkami. 22 proc. powierzchni puszczy zajmują dęby, 11 proc. olchy, 5 proc. buki, a oprócz tego są tu brzozy, modrzewie i inne drzewa.

Gospodarka leśna i ochrona przyrody

Lasy Nadleśnictwa Niepołomice pełnią funkcję gospodarczą – drzewa są wycinane w celu produkcji drewna. Współczesna gospodarka leśna różni się od tej z przeszłości. Dawne rębnie ustąpiły miejsca rębniom złożonym, które pozwalają na stopniowe, bardziej zrównoważone pozyskiwanie surowca.

Ciekawym aspektem spotkania była rozmowa o ochronie przyrody. Puszcza Niepołomicka jest częścią obszaru Natura 2000 i mieści kilka rezerwatów takich jak Wiśliko Kobyle czy Lipówka. Znajdu-

ją się tutaj również 32 pomniki przyrody, a w specjalnych strefach ochronnych gniazdują bocian czarny i sóweczka.

Ekologia i zagrożenia

Podczas spotkania poruszono kwestie związane z korytarzami ekologicznymi. To trasy, którymi przemieszczają się zwierzęta. Coraz częściej są one przecinane przez ogrodzenia, zabudowania, czy autostradę. Ogranicza to możliwości migracji zwierząt, co negatywnie wpływa na równowagę ekosystemu.

Nie bez znaczenia są również zagrożenia wynikające ze zmiennych warunków pogodowych. Lata 2016-2019 przyniosły liczne wichury, które znacząco uszkodziły drzewa. Z kolei w latach 2022 i 2023 intensywne opady śniegu, tzw. okiś, doprowadziły do poważnych strat w drzewostanach.

Aktywny udział uczestników

Roboczą częścią spotkania był wyjazd do Puszczy, gdzie uczestnicy mieli okazję wziąć udział w pracach leśnych. Sadzenie małych buków, zabezpieczanie ich przed zagryzaniem przez zwierzęta czy przegląd młodników to tylko niektóre z zajęć, w których braliśmy udział.

Leśnicy pokazali nam techniki czyszczenia młodnika, czyli usuwania martwych i wadliwych drzew, które nie mają szans na dalszy wzrost. Pokazali też jak działają urządzenia do ścinki i zrywki drzew, ich pomianowania, sortowania i stemplowania.

Podczas tej praktycznej części uczestnicy nie tylko zdobywali wiedzę, ale także doświadczyli na własnej skórze, jak wymagająca i precyzyjna jest praca leśnika. Było to doskonałe uzupełnienie teoretycznej części warsztatów, które pozwoliły lepiej zrozumieć, jak ważną rolę pełni las w naszym codziennym życiu.

Podsumowanie

Wydarzenie „Poznaj gospodarza – Zrozum las” było nie tylko ciekawą lekcją o gospodarce leśnej, ale również przypomnieniem, jak ważne jest zrównoważone korzystanie z dóbr natury. Udział w warsztatach pozwolił nam zrozumieć, że las to nie tylko miejsce rekreacji, ale też źródło surowców, których używamy na co dzień. Leśnicy są nie tylko gospodarzami lasu, ale także strażnikami jego trwałości i rozwoju.

Szymon Urban

01 / 12
2024
15:00

MISTRZOSTWA POLSKI

FREESTYLE
FOOTBALL

2024

MCDiS Niepołomice

ul. Zamkowa 4, Niepołomice

01 Grudnia - Godzina: 15:00

Wstęp wolny

POLE
KULTURY
SAMORZĄDOWA INSTYTUCJA KULTURY
MIASTA I GMINY NIEPOŁOMICE

Jak zostać geniuszem

Zapewne każdy z nas mógłby podać kilka nazwisk osób, które powszechnie uznawane są za geniuszy. Jeśli zastanowimy się nad ich życiem – dojdziemy do wniosku, że wszystkich ich łączy zbiór wspólnych cech.

Jako nastolatek Thomas Alva Edison swoim zachowaniem irytował nauczycieli, wciąż zadając im mnóstwo wnikliwych i kłopotliwych pytań. Ze względu na jego złe zachowanie wyrzucano go z kolejnych szkół. Ale już jako dziecko przeczytał książkę o robieniu prostych eksperymentów i stworzył własne laboratorium. Pomimo braku formalnego wykształcenia został wynalazcą i przemysłowcem.

Edison znany był z tego, że zafascynowany jakimś pomysłem niestrudzenie robił setki eksperymentów, aż trafił na odpowiednie rozwiązanie problemu. Zdobył ponad 1000 patentów na różne wynalazki takie jak mikrofon węglowy, żarówka elektryczna i akumulator niklovo-żelazowy. Ponadto założył w 1880 roku do dziś znane czasopismo naukowe „Science” i stworzył pierwszy na świecie instytut naukowo-badawczy.

Jednym z najbardziej zasłużonych wynalazców był Nikola Tesla, urodzony w Chorwacji, ale działający w USA Serb, który stworzył 125 rozmaitych urządzeń elektrycznych i innych wynalazków. Najślawniejsze z nich są: silnik elektryczny, prądnica prądu przemiennego, autotransformator, dynamo rowerowe, radio, elektrownia wodna, bateria słoneczna, transformator i świetlówka. Warto jednak wspomnieć, że życie Tesli nie było wcale łatwe. Był uparty i miał trudny charakter, a to powodowało, że niekiedy tracił pracę. Jednak aż do śmierci wciąż miał nowe pomysły i z wielką determinacją dążył do znalezienia rozwiązania, a my do dziś korzystamy z jego wynalazków.

Nie wszystkie obrazy Pabla Picassa uznawane są za arcydzieła. A jednak twórca przeszedł do historii malarstwa, ponieważ po pierwsze nieustannie szukał nowych form wyrazu, czyli wielokrotnie zmieniał swój styl, a po drugie był niezwykle pracowity i wciąż tworzył tysiące obrazów i rysunków. Znane są jego dzieła z okresu błękitnego, z okresu różowego, prace kubistyczne oraz wykraczające poza jednoznaczny klasyfikację obrazy z czasu po II wojnie światowej. Zyskał ogromną sławę dzięki kilku znakomitym, nowatorskim dziełom, a to sprawiło, że obecnie każdy, nawet niewielki i pospiesznie wykonany rysunek z jego podpisem uzyskuje wysoką cenę. Prywatne życie malarza obfitowało w zdarzenia ocierające się o skandale, ponieważ nie uznawał za konieczne stosowania się do powszechnie akceptowanych norm towarzyskich.

Albert Einstein jako dziecko zaczął mówić później niż inne maluchy, ale w dorosłym życiu był geniuszem. Zmienił pojmowanie materii i energii oraz wprowadził fizykę na zupełnie nowe tory. Stworzył szczególną teorię względności i przewidział korpuskularno-falowy dualizm światła. Miał odwagę wygłosić pogląd zupełnie odmienny od tego, co było powszechnie uznawane. Był niezwykle pracowity, opublikował ponad 300 prac naukowych. Odznaczał się nieprzeciętną wyobraźnią, która jednak kilkakrotnie go zawiodła, bowiem formułował również tezy, które w późniejszym czasie zostały zakwestionowane. A jednak wiele zawdzięczamy śmiałości jego myśli i poglądów.

Jakie zatem cechy łączą wszystkich geniuszy? Otóż przede wszystkim są oni bardzo pracowici i skupieni na problemie. Nie zrażają się wieloma nieudanymi próbami i mają odwagę wyrażać poglądy odmiennie od powszechnie przyjętych. Jaki stąd wynika dla nas wniosek? Choć jest mało prawdopodobne, że staniemy się uznaniymi na całym świecie twórcami – to jednak warto wciąż mieć nowatorskie pomysły, a potem myśleć o możliwych drogach do ich realnego osiągnięcia. A jeśli jest to pomysł wartościowy, należy aż do skutku poszukiwać sposobu jego realizacji. Życzę powodzenia!

Fraszka proaktywna

Czy jak geniusz potraficie
coś ulepszać całe życie?

Marcin Urban

Badmintonista z tytułem mistrza

Dominik Kwinta, zawodnik MKS Spartakus Niepołomice, został mistrzem Polski Młodzieżowców w badmintonie

Na Indywidualnych Mistrzostwach Polski Juniorów i Młodzieżowców w Bieruniu Dominik po bardzo dobrej grze zdobył tytuł indywidualnego mistrza Polski Młodzieżowców w grze pojedynczej. W finałowej walce pokonał Mikołaja Szymanowskiego 2-1. Na tych samych zawodach wspólnie z Bartoszem Krajewskim zdobyli brązowy medal Mistrzostw Polski w grach podwójnych.

To kolejny duży sukces młodego badmintonisty, który ma w swoim dorobku Mistrzostwo Polski we wszystkich kategoriach wiekowych w Polsce.

Marek Burda
prezes MKS Spartakus

Mistrz Polski Młodzieżowców: 2024
Mistrz Polski Elity: 2023
Mistrz Polski Juniorów: 2023
Mistrz Polski Juniorów: 2022
Mistrz Polski Juniorów Młodszych: 2020
Mistrz Polski Młodzików: 2019
Mistrz Polski Młodzików Młodszych: 2017

10 medali zawodników ju-jitsu

Zawodnicy Challenge Ju-Jitsu Sport wrócili z 10 medalami z Pucharu Europy w Sztukach Walki.

Rozgrywki odbyły się 26 października w Żywcu. Wzięto w nich udział ponad 200 zawodników. Klub Challenge Ju-Jitsu Sport reprezentowała 12-osobowa grupa.

Puchar Europy zdobyli:

Zuzanna Brykała U 14 do 52 kg
Franciszek Jagła U 12 do 45 kg
Filip Zaporowski U15 do 60 kg

Srebrne medale zdobyli:

Alicja Rogala U 14 do 52 kg
Ada Długosz U 9 do 25 kg
Karol Niemiec U 10 do 50 kg

Brązowe medale zdobyli:

Kacper Baran U 12 do 35 kg
Bartosz Śliz U 12 do 40 kg
Aleksander Chwajof U 14 do 50 kg
Ada Wanatko U 11 do 45 kg

Arkadiusz Małek

Zawody Strzeleckie im. śp. Jana Kowalskiego

W sobotę 19 października na terenie rekreacyjno-sportowym firmy Juka Ognisko TKKF Wiarus w Niepołomicach przeprowadziło XXIV Zawody Strzeleckie im. śp. Jana Kowalskiego. Odbyły się one pod honorowym patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice

Zawody rozpoczęto tradycyjnie minutą ciszy, upamiętniając wszystkich Wiarusów, którzy odeszli na wieczną wartę.

Rozgrywki w kategorii open oraz drużynowej przeprowadzono z pistoletu sportowego, a w kategoriach młodzieżowych – z karabinka pneumatycznego.

Zwycięzcy w kategorii open otrzy-

mali pamiątkowe puchary oraz dyplomy ufundowane przez burmistrza Niepołomic, w kategorii drużynowej – pamiątkowe puchary oraz dyplomy ufundowane przez Elżbietę Kowalską, a w kategoriach młodzieżowych – pamiątkowe medale ufundowane przez organizatorów.

Organizatorzy: Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice, rodzina śp. Jana Kowalskiego, właściciel firmy Juka, Ognisko TKKF Wiarus w Niepołomicach.

Leon Pitucha

prezes Ogniska TKKF Wiarus

Fot. Albert Szkutnik

Zwycięzcy w kategorii chłopców 8/10 lat. W środku: Filip Szkutnik, z lewej: Wojciech Kotowski, z prawej: Szymon Kotowski, z tyłu stoją: Magdalena Kuźba, radna Rady Miejskiej w Niepołomicach oraz Józef Pawłowski, właściciel firmy Juka

Wyniki

- open

1. Mieczysław Stępowski – 64 pkt.
2. Albert Szkutnik – 64 pkt.
3. Marek Kotowski – 61 pkt

- chłopcy 8/10 lat

1. Filip Szkutnik – 65 pkt.
2. Wojciech Kotowski – 57 pkt.
3. Szymon Kotowski – 56 pkt.

- chłopcy 11/14 lat

1. Piotr Szkutnik – 53 pkt.
2. Bartosz Polański – 48 pkt.
3. Jan Kozub – 38 pkt.

- chłopcy 15/18 lat

1. Bartosz Klich – 64 pkt.
2. Miłosz Piszczek – 62 pkt.
3. Radosław Kolbusz – 61 pkt.

- drużynowo

1. Team TKKF Wiarus – 183 pkt.
2. PTG Sokół – 155 pkt.
3. Team Kotowscy – 114 pkt.

Na terenie Zespołu Szkół im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Niepołomicach znajduje się Wirtualna Strzelnica Pojedynek. Pozwala ona na indywidualny oraz zespołowy trening strzelecki. Może z niej skorzystać każdy, nie tylko uczniowie, pod okiem doświadczonych profesjonalistów.

Dzięki dużym możliwościom systemu można wybrać: rodzaj broni, postawę strzelecką, cele, odległość, warunki pogodowe, czas trwania zadania, liczbę stanowisk strzeleckich i wiele innych uwarunkowań pozwalających na realistyczny przegląd pola walki.

Szczegółowe informacje: www.lo-niepolomice.pl/a/strzelnica

Rezerwacja terminów:

Instruktor Albert Szkutnik, tel. 516 079 202

Sekretariat szkoły, tel. 12 281 16 94

15 medali na Mistrzostwach Świata w Portugalii

Zawodnicy AKT Niepołomice-Kraków zdobyli aż 15 medali (4 złote, 6 srebrnych, 5 brązowych) podczas 22. Mistrzostw Świata w Karate Tradycyjnym ITKF Global w Portugalii

Po tytuły mistrzów świata sięgnęli: senior Paweł Tomasik (kumite), młodzieżowiec Wiktor Janusz (kumite i fukugo) oraz juniorka Gabriela Kiszka (kata indywidualne).

Zawody rozegrano od 13 do 15 października w Vila do Conde.

Cała polska reprezentacja wywalczyła w sumie aż 25 medali! (6 złotych, 7 srebrnych, 12 brązowych). Drużyna z Polski w klasyfikacji generalnej zajęła 3 miejsce. Wyprzedziły nas: Brazylia z liczbą 26 medali oraz Egipt – 35.

Mistrzem świata w kumite seniorów został Paweł Tomasik. Podwójnym mistrzem świata młodzieżowców w fukugo i kumite został Wiktor Janusz. Po złoto w kata indywidualnym juniorów sięgnęła Gabriela Kiszka.

Brawa dla wszystkich zawodników oraz trenerów: Pawła Janusza i Michała Janusza za świetne przygotowanie do startów.

Joanna Musiał
AKT Niepołomice-Kraków

Paweł Tomasik zdobył tytuł mistrza świata w kumite seniorów

Przedstawiciele AKT Niepołomice-Kraków zdobyli na zawodach łącznie 15 medali

Szczegółowe wyniki

KADECI

Hanna Janusz

- srebrny medal w kata drużynowym
  - srebrny medal w kata indywidualnym
- Karolina Kosek
- srebrny medal w kata drużynowym
  - brązowy medal w kata indywidualnym
- Judyta Ropka
- srebrny medal w kata drużynowym
- Bartosz Datka
- srebrny medal w kata drużynowym

JUNIORZY

Gabriela Kiszka

- złoty medal w kata indywidualnym
  - srebrny medal w kata drużynowym
- Jan Janusz
- brązowy medal w fukugo
  - brązowy medal w kata drużynowym

MŁODZIEŻOWCY

Joanna Łyżwińska

- srebrny medal w kata indywidualnym
- Wiktor Janusz
- złoty medal w kumite
  - złoty medal w fukugo
  - srebrny medal w kata drużynowym
  - brązowy medal w kogo kumite

SENIORZY

Paweł Tomasik

- złoty medal w kumite
- brązowy medal w fukugo

Kettle – dyscyplina dla każdego

W Niepołomicach nie brakuje oferty klubów i stowarzyszeń sportowych. Działają siłownie, można trenować piłkę nożną, siatkówkę, tenisa, padel, biegi, pływanie, karate, kung-fu, boks, kickboxing, Muay Thai, ju-jitsu, krav maga, strzelanie i wiele innych. Reprezentanci poszczególnych szkół i dyscyplin mogą pochwalić się sukcesami na szczeblu krajowym i międzynarodowym. Mało kto jednak słyszał o kettlebell i o tym, że Niepołomice mogą poszczycić się mistrzami Polski także w tej niszowej dyscyplinie

Kettlebell lifting (albo giriewo sport) polega na powtarzalnym podnoszeniu odważników kulowych ruchem balistycznym (kettlebell, giria) w określonej jednostce czasu (np. 5, 10, 30, 60 minut) bez odkładania. Mimo że za kolebkę sportów odważnikowych uznaje się Rosję, to ojcem współczesnego kettlebell jest Polak – Władysław Krajewski. Propagował on tę formę treningu oraz opracował podstawowe ćwiczenia, wykorzystywane do dzisiaj.

Kettle to dyscyplina dla każdego, bez względu na formę czy wiek. O prozdrowotnych zaletach machania kulami, niech świadczy fakt, że wśród regularnie startujących zawodników jest wielu w kategorii 65+ czy 70+.

W niepołomiczkim PTG Sokół działa sekcja kettlebell sport – KettleBears Giriewo Sport. Spośród około 30 trenujących wykrystalizowała się drużyna,

która w różnym składzie na przestrzeni ostatnich lat zdobywała medale na zawodach.

Na ostatnich Mistrzostwach Polski Kettlebell Debiuty Rzeszów 2024 KettleBears wywalczyli:

– Arkadiusz Pytel – kapitan drużyny, instruktor i trener, złoto w białlonie (32 kg), złoto w długim cyklu jednorącz (24 kg) w kategorii wagowej +85 kg

– Aneta Kmiecik – srebro w rwaniu (12 kg) w kategorii wagowej – 65kg

– Bartosz Kmiecik – złoto w długim cyklu oburącz (16 kg) w kategorii wagowej – 65 kg

– Maciej Dominik – srebro w długim cyklu jednorącz (24 kg), brąz w białlonie (16 kg) w kategorii wagowej +85kg

– Kajetan Płatek – złoto w białlonie (16 kg), brąz w długim cyklu oburącz (16 kg) w kategorii wagowej +85 kg.

– Zapraszamy do wspólnego treningu! Będziecie mieli milion wymówek, żeby nie przyjść, ale znajdźcie jeden powód, żeby z nami ćwiczyć! – zachęcają trenerzy.

Arkadiusz Pytel

sekcja kettlebell PTK Sokół

Treningi sekcji kettlebell i samoobrony odbywają się w PTG Sokół Niepołomice, ul. Tadeusza Kościuszki 18, kontakt: Arkadiusz Pytel, tel. 668 037 518

Poniedziałek i środa

– kettlebell: 19.00 grupa zawodnicza, 20.00 grupa początkująca
– krav maga: 21.00-22.30

Piątek

– kettlebell: grupa mieszana: 20.00
– podstawy taktyki i walki nożem A.C.T.: 21.00-22.00

Skatepark i pumptrack – zasady bezpieczeństwa

Chociaż skatepark i pumptrack w Niepołomicach funkcjonują już od kilku miesięcy, wciąż obserwujemy przypadki lekceważenia zasad bezpieczeństwa. Dochodzi do obrażeń, których można by uniknąć, stosując się do podstawowych zasad. Apelujemy do wszystkich użytkowników i ich opiekunów o rozwagę i odpowiedzialne korzystanie z obiektów

Skatepark oraz pumptrack, oddane do użytku w połowie roku, szybko zyskały popularność wśród miłośników rowerów, hulajnóg, rolek i deskorolek. Przyciągają zarówno dzieci, młodzież, jak i dorosłych, którzy chętnie spędzają czas w ruchu.

Niestety, mimo licznych apeli o zachowanie zasad bezpieczeństwa, na torach można spotkać osoby, zwłaszcza młodsze dzieci, które nie mają kasków ani ochraniaczy, co niekiedy prowadzi do groźnych urazów podczas upadków.

Przypominamy, że korzystanie ze skateparku i pumptracku odbywa się na własną odpowiedzialność, a podstawowe zasady regulaminu nie są jedynie for-

malnością – mają one na celu ochronę zdrowia i życia użytkowników. W trosce o bezpieczeństwo wszystkich korzystających z obiektów apelujemy o przestrzeganie poniższych zasad:

– **Używaj kasku i ochraniaczy** – sprzęt ochrony osobistej, taki jak kask, ochraniacze na kolana i łokcie, powinien być standardem, zwłaszcza dla młodszych uczestników. Może uchronić przed poważnymi urazami.

– **Dbaj o stan techniczny swojego sprzętu** – regularne sprawdzanie stanu deskorolki, hulajnogi czy roweru jest niezbędne, aby uniknąć awarii podczas jazdy.

– **Unikaj jazdy po mokrej lub oblodzonej nawierzchni** (już nie-

długo może się zdarzyć) – korzystanie z toru w niesprzyjających warunkach pogodowych zwiększa ryzyko wypadku.

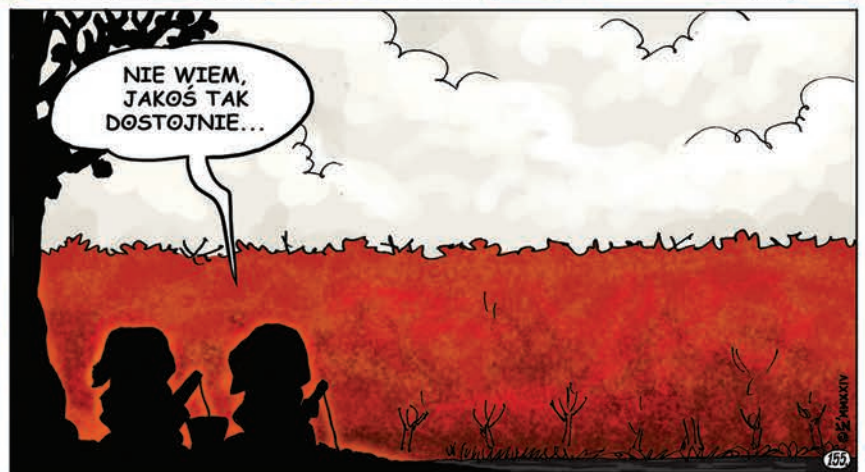
– **Przestrzegaj zasad porządkowych** – regulamin wyraźnie wskazuje, że na terenie skateparku obowiązuje cisza nocna od 22.00 do 6.00, a zaśmiecanie oraz niszczenie sprzętu jest surowo zabronione.

Zarówno skatepark, jak i pumptrack to miejsca przeznaczone dla osób świadomych ryzyka związanego z ich użytkowaniem. Szczególną uwagę powinniśmy poświęcić najmłodszym uczestnikom, którzy często nie zdają sobie sprawy z zagrożeń. Opiekunowie i rodzice powinni dbać o to, aby dzieci zawsze miały na sobie odpowiednie wyposażenie ochronne oraz korzystały z obiektów zgodnie z ich przeznaczeniem.

Joanna Kocot

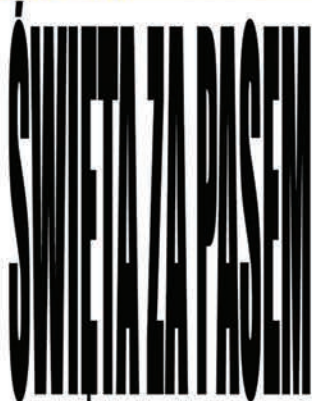
Referat Promocji i Kultury

RUSZ makówką z Trzoskiem

KTÓRĄ DROGĘ MA WYBRAĆ JEŹYK ABY DOTRZEĆ DO STERTY LIŚCI?

POCHYL KARTKĘ I PRZECZYTAJ CO JEST NAPISANE.

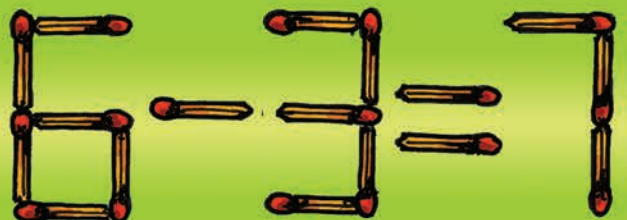

?	7	4	8	5
3	5	0	2	3
1	2	4	6	2

JAK LICZBA POWINNA ZASTĄPIĆ ZNAK ZAPYTANIA?

PRZEŁOŹ DWIE ZAPAŁKI W TAKI SPOSÓB ABY RÓWNANIE BYŁO POPRAWNE.

JARMARK

Bożonarodzeniowy

7-8 ORAZ 14-15 GRUDNIA

GODZINY: 12.00 - 20.00

CHATY POD ZAMKIEM

W PROGRAMIE

- Otwarcie **Świątecznej Osady**
- Stoiska z produktami świątecznymi i rękodziełem
- Warsztaty rodzinne
- Animacje dla dzieci
- Muzyka na żywo
- **Świąteczna Chata** z grillem i degustacją zamkowych produktów